

Universitas Matthiae Belii

20. výročie založenia

Ročník 18

marec – apríl 2012

Číslo 4

Otvorenie učebne čínskeho jazyka na UMB

Dlhodobá snaha našej univerzity zriadíť v Banskej Bystrici pobočku Konfuciovho inštitútu vyvrcholila 29. februára 2012 slávnostným otvorením učebne čínskeho jazyka na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov UMB za prítomnosti delegácie čínskeho veľvyslancstva na čele s mimoriadnym a splnomocneným veľvyslancom Čínskej ľudovej republiky v SR J. E. GU Zipingom, predstaviteľov Konfuciovho inštitútu (KI) v Bratislave – riaditeľa KI Petra Pauleňa a čínskeho riaditeľa KI Ding Shude, ako aj zástupcov UMB – rektorky Dr. h. c. prof. PhDr. Beaty Kosovej, CSc., prorektora pre medzinárodnú spoluprácu

prof. Ing. Igora Kosíra, CSc. a dekanu FPVaMV prof. PhDr. Petra Kulašika, CSc. Od marca 2012 sa realizuje prvý semester výučby s čínskym lektorom p. Wang Yeqi. Možnosť študovať čínsky jazyk a kultúru vyvolalo mimoriadny záujem nielen medzi študentmi. Otvorenie učebne čínskeho jazyka môžeme právom považovať za výnimočný úspech v oblasti medzinárodnej spolupráce Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

*Mgr. Jana Čillíková
referát medzinárodnej spolupráce
R UMB*

ZO ŽIVOTA REKTORÁTU

Zahraničné návštevy na Rektoráte UMB

V prvom štvrtroku 2012 prijalo vedenie UMB niekoľko významných zahraničných návštev.

Dňa 9. februára 2012 navštívili univerzitu predstavitelia poľskej Univerzity prírodných a humanitných vied v Siedlciach: **prof. Tamara Zacharuk**, prorektorka pre rozvoj, **prof. Kazimierz Jan-**

kowski, prorektor pre výskum, a **prof. Edward Jarmoch**, prodekan pre výskum Fakulty humanitných vied. Hostí prijal prorektor pre medzinárodnú spoluprácu UMB prof. Ing. Igor Kosír, CSc. Zástupcovia Univerzity prírodných a humanitných vied v Siedlciach rokovali s vedením UMB o rozvoji vzájomnej spolupráce. Výsledkom rokovania je podpísanie novej celouniverzitnej bilaterálnej dohody programu Erasmus a vznik Memoranda o dohode o akademickej spolupráci, ktoré podpíšu rektori oboch univerzít.

V rámci prvej návštevy Banskobystrického samosprávneho kraja navštívil 10. februára 2012 našu univerzitu nový mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Maďarska **J. E. Dr. Csaba Balogh**,

sprevádzaný 2. tajomníkom veľvyslanectva **Páлом Venyercsenom**. S rektorkou UMB Dr. h. c. prof. PhDr. Beatou Kováčovou, CSc. prerokovali súčasný stav a perspektívy slovensko-maďarskej akademickej spolupráce. Hostia ocenili rozsah a dosiahnutú úroveň spolupráce UMB s partnermi v Maďarsku a zaujímali sa tiež o štúdium na Katedre hungaristiky FHV UMB, ako aj o pripravovaný študijný program hungarológie. Za UMB sa prijatia ďalej zúčastnili prorektor pre medzinárodnú spoluprácu prof. Ing. Igor Kosír, CSc., prodekan pre medzinárodnú spoluprácu FHV UMB doc. Mgr. Vladimír Biľošský, PhD. a zástupca Katedry hungaristiky FHV UMB doc. Mgr. Zoltán Németh, PhD.

Stretnutie francúzskeho a nemeckého veľvyslanca s učiteľmi a študentmi UMB na tému „Súčasné výzvy Európskej únie a fran-

cúzsko-nemecká spolupráca“ sa uskutočnilo 14. februára 2012 na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov UMB. Stretnutiu predchádzalo prijatie oboch delegácií – francúzskej: mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Francúzskej republiky **J. E. Jean-Marie Bruno**, Chargé de mission, univerzitná spolupráca **Maxime Antony** i nemeckej: mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Spolkovej republiky Nemecko **J. E. Dr. Axel Hartmann**, tlačový a kultúrny atašé **Roland Westebbe** – rektorkou UMB Dr. h. c. prof.

PhDr. Beatou Kováčovou, CSc. a prorektorom pre medzinárodnú spoluprácu UMB prof. Ing. Igorom Kosírom, CSc. Na stretnutí boli prerokované všetky dôležité doterajšie oblasti spolupráce s oboma krajinami, ako aj možnosti jej ďalšieho rozvoja.

Dňa 15. marca 2012 prijala rektorka UMB Dr. h. c. prof. PhDr. Beata Kováčová, CSc. mimoriadneho a splnomocneného veľvyslana Poľskej republiky v SR **J. E. Andrzeja Krawczyka**. Išlo o jeho prvú návštevu na pôde UMB, na ktorej zvlášť pozitívne ocenil plodnú a kvalitnú spoluprácu UMB s poľskými univerzitami a inštitúciami. Stretnutia sa zúčastnili tiež zástupcovia Katedry slovanských jazykov FHV z oddelenia polonistiky Dr. Gabriela Olchowa, PhD. a Mgr. Jakub Paczesniak, ktorí predostreli projekt Centra poľského jazyka a kultúry. Centrum, ktoré by malo významne spájať všetky aktivity v oblasti polonistiky a ktoré by okrem univerzity malo slúžiť

aj verejnosti, by chceli od nového akademického roka etablovať na Fakulte humanitných vied UMB. Poľský veľvyslanec vyslovil pre túto iniciatívu podporné stanovisko a prisľúbil pomoc pri ďalšom rozvíjaniu spolupráce s poľskými partnermi.

Veľvyslanca prijali tiež na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov, kde zároveň prednesol pre študentov svoj príspevok na tému „Poľská zahraničná politika“.

MBU International Day

Pri príležitosti 20. výročia založenia Univerzity Mateja Bela a 25. výročia existencie Erazmovho programu pripravila Univerzita Mateja Bela v spolupráci s Erasmus Student Network Banská Bystrica 10. februára 2012 **MBU International Day** – Medzinárodný deň pre zahraničných študentov a učiteľov. Podujatie otvorili prorektor pre medzinárodnú spoluprácu prof. Ing. Igor Kosír, CSc. a prezidentka ESN UMB Jaroslava Krutáková. Čestnými hostami medzinárodného dňa boli v zastúpení rektorky prof. Ing. Milota Vetráková, PhD., prorektorka pre

pedagogickú činnosť UMB, viceprimátorka Mesta Banská Bystrica doc. Dr. Katarína Čižmárová, PhD. a emeritní profesori Dr. h. c. prof. Dr. Beloslav Riečan, DrSc. a prof. Ing. Vladimír Zapletal, PhD. Okrem zahraničných hostí sa zúčastnili aj slovenskí univerzitní pracovníci, ktorí sa zoberajú medzinárodnou

sponzorom v rôznych oblastiach, študenti angažujúci sa v organizácii ESN, ale tiež pozvaní zástupcovia oddelenia cudzineckej polície PZ v Banskej Bystrici. V prezentovaných príspevkoch odzneli fakty o spôsoboch medzinárodnej spolupráce UMB, ako aj praktické informácie dôležité najmä

pre zahraničných študentov. Súčasťou podujatia bol krst publikácie obsahujúcej príbehy a zážitky 25 bývalých zahraničných študentov UMB s názvom *Banska2GO!*, ktorú pripravilo ESN k 25. výročiu programu Erasmus. Ceruzkou ako symbolom vzdelania ju pokrstil prorektor pre medzinárodnú spoluprácu prof. Ing. Igor Kosír, CSc. Dobré ohlasy od účastníkov potvrdzujúce úspešnosť tejto akcie sú pre organizátorov výzvou pre realizáciu podobných projektov v budúcnosti.

Mgr. Jana Čillíková
referát medzinárodnej spolupráce
R UMB

Rozumne a hospodárne

Nepostrádateľnou súčasťou pre chod našej spoločnosti sú energie a na ich základe, alebo aspoň za ich prispieva prebieha všetka naša činnosť. Preto ich aj v dnešnej dobe považujeme za samozrejmost'. V podmienkach našej univerzity je cieľom skĺbiť v maximálne možnej mieri požiadavky na zvyšovanie komfortu s požiadavkami na maximálnu efektívnosť spotreby energií, to všetko s využitím najnovších technológií.

V zmysle tejto stratégie je postavený aj dlhodobý zámer Univerzity Mateja Bela v oblasti prevádzky energetického hospodárstva. V podmienkach našej univerzity zabezpečuje túto činnosť odbor prevádzky prostredníctvom oddelenia energetiky, ktoré je zamerané na:

1. Riadenie jednotlivých procesov energetického hospodárstva s cieľom zabezpečiť spoľahlivú, efektívnu a hospodárnu prevádzku tepelného hospodárstva, elektrickej energie a vody.
  - ✓ Tepelné hospodárstvo UMB zabezpečuje ohrev teplej úžitkovej vody a vykurovanie objektov UMB. Pozostáva z deviatich plynových kotolní s celkovým inštalovaným príkonom 15,3 MW, ktoré sú umiestnené v budovách súčasti UMB a SÚZ.
  - ✓ Elektrická energia je dodávaná zo siete cez odberné miesta jednotlivých objektov prostredníctvom ôsmich odberných miest. Na každom odbernom mieste je zmluvne dohodnuté technické maximum (ďalej Tmax.) a množstvo. Jednotlivé odberné miesta tvoria samostatné regulačné celky, v ktorých je vykonávaná regulácia na zabezpečenie dodržania Tmax.
  - ✓ Dodávka pitnej vody je pravidelne monitorovaná a bilancovaná na deviatich odberných miestach.
2. Prenos dát a vizualizáciu energií z odberných miest prepojením optický, resp. prostredníctvom ethernetovej siete na centrálny dispečing energetiky Tajovského 40.

Novovybudovaná kotolňa na Pedagogickej fakulte, Ružová ulica

Centrálny dispečing zabezpečuje komplexnú činnosť v oblasti riadenia všetkých procesov energetického hospodárstva UMB. Všetky technologické celky sú ovládané diaľkovým prenosom z centrálneho dispečingu okrem kotolni K4 (ovládanie obsluhou kotolne). Výstupom z tohto monitoringu sú opatrenia následnej operatívnej a servisnej činnosti, ako aj bilančno-ekonomická činnosť. Je nutné podotknúť, že spotreba týchto komodít od roku 2007 má klesajúcu tendenciu a ročne zaťažuje UMB nákladmi cca 1,7 mil. €.

Vývoj spotreby energií a vody na UMB od roku 2006

Médium	Technická jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Rozdiel 2011-2006 zniženie spotreby	Zniženie spotreby v roku 2011 od roku 2006 v %
El. energia	kWh	3 319 212	3 226 514	3 224 546	3 118 792	3 161 387	3 024 427	-294 785	8,88
Plyn	m3	2 298 785	1 963 988	1 855 385	1 851 384	1 901 237	1 797 263	-501 522	21,82
Voda	m3	159 452	147 492	117 346	105 226	101 947	93 629	-65 823	41,28

Činnosť centrálneho dispečingu pozostáva z:

- ✓ riadenia tepelného hospodárstva, zabezpečovania vykurovania a prípravy teplej úžitkovej vody pre súčasti UMB a SÚZ,
- ✓ monitoringu spotreby elektrickej energie, zemného plynu a pitnej vody.

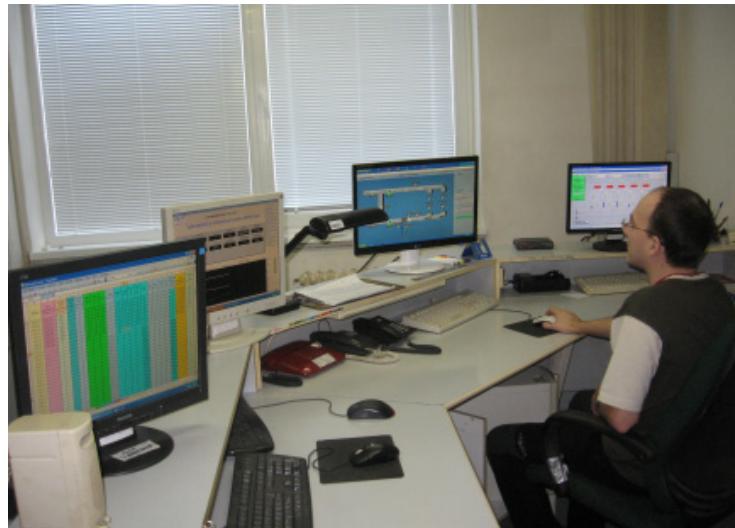
3. Zvyšovanie technickej účinnosti energetických zariadení, rozvodov tepla a vody, modernizácie osvetlenia, ktorým sa dosahuje pokles spotrieb energií a vody aj napriek zvyšovaniu jednotkových cien a tým sa stabilizujú celkové ročné náklady na uvedené komodity.

Do tohto procesu však negatívne vstupujú faktory, ktorými sú hlavne:

- ✓ nevyhovujúci stav okenných výplní budov, izolácií budov,
- ✓ zastarané systémy ústredného kúrenia bez hydraulickej regulácie,
- ✓ zastarané systémy prípravy teplej úžitkovej vody.

Od roku 2006 boli vykonané nasledovné akcie zamerané na úsporné opatrenia v uvedenej oblasti:

- a) Rekonštrukcia kotolne a ležatých rozvodov, Ružová ulica 13.
- b) Rekonštrukcia bazénu na Tajovského ulici 40.
- c) Rekonštrukcia objektu „Gaudeamus“, Tajovského 36.
- d) Rekonštrukcia objektu Enviro, Tajovského 55.
- e) Rekonštrukcia telovýchovného traktu.
- f) Modernizácia 4ks výťahov na ŠD1, Tajovského 40.
- g) Postupné hydraulické vyregulovanie rozvodov a termostatizácia ÚK v rámci UMB.
- h) Rekonštrukcia vonkajších ležatých rozvodov ÚK a rozvodu pitnej vody v objekte Tajovského 40. Touto rekonštrukciou bolo nahradených cca 900 m nevyhovujúcich potrubných rozvodov havarijného stavu za predizolované rozvody s neporovnatelne vyššími tepelnoizolačnými vlastnosťami.
- i) Postupná modernizácia osvetlenia jednotlivých budov.

Pracovisko centrálneho dispečingu energetického hospodárstva

V závere možno konštatovať, že aj v budúcnosti je potrebné venovať značnú pozornosť v uvedenej oblasti s perspektívou na smerovanou k neustále sa zlepšujúcim technicko-ekonomickým parametrom, ktorými sa bude zvyšovať komfort pre zabezpečenie vyučbového procesu pri dodržaní optimálnych prevádzkových nákladov na UMB v Banskej Bystrici.

*Ing. Pavel Gordan, Ing. Jaromír Dzúrik
 odbor prevádzky R UMB*

Výhercovia súťaže pre uchádzačov o štúdium na vysokej škole o Cenu Slovenskej sporiteľne

V roku 2012 sme v spolupráci s naším dlhoročným finančným partnerom Slovenskou sporiteľňou, a. s., pripravili súťaž o atraktívne ceny pre uchádzačov o štúdium na vysokej škole.

1. cena	2. cena	3. cena
Samsung Tablez Galaxy P7500 + Samsung kožené puzdro pre Galaxy TAB 10.1	Lenovo IdeaPad U260 12" i3-380UM	Samsung i9100 Galaxy S II mobilný telefón

Súťaž trvala do 15. marca 2012 a vyžrebovanie výhercov sa uskutočnilo 26. marca 2012 v sídle Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Do súťaže sa zapojilo 310 účastníkov, z toho do žrebovania bolo zaradených 182 účastníkov, ktorí správne odpovedali na min. 7 z 8 otázok. Kandidátov na výhercov vyžrebovala v zmysle pravidiel súťaže rektorka UMB Dr. h. c. prof. PhDr. Beata Kosová, CSc. za prítomnosti prorektora pre vzťahy s verejnosťou PaedDr. Štefana Porubského, PhD. a zástupkyne Slovenskej sporiteľne, a. s., Ing. Daniely Valuchovej.

Dňa 17. apríla 2012 si výhercovia prevzali ceny na Rektoráte UMB z rúk rektorky UMB a regionálnej riaditeľky Slovenskej sporiteľne, a. s., Ing. Jozefy Danovej.

VÝHERCOM SRDEČNE BLAHOŽELÁME A PRAJEME VELA ŠŤASTIA PRI PRIJÍMACÍCH POHOVOROCH!

Mgr. Simona Štepanovičová, Ing. Marián Lihan
referát marketingovej komunikácie R UMB

NAŠI JUBILANTI

Viacerí zamestnanci univerzity oslavia v období mesiacov **marec – apríl 2012** významné životné jubileum. V mene všetkých zamestnancov, študentov a priateľov univerzity im srdečne blahoželáme a do ďalších rokov prajeme všetko najlepšie, veľa pevného zdravia, šťastia a spokojnosti v osobnom i profesionálnom živote.

Redakčná rada

Dušan Hutyra
Jozef Hiadlovský
PhDr. Peter Kopp
Anna Badinská
Marián Košík

PaedDr. Katerína Jackuličková, PhD.
Zdenko Mišutka
Doc. PhDr. Vladimír Ďurčík, PhD.
Doc. PaedDr. Nadežda Vladovičová, PhD.
Doc. PaedDr. Vlasta Belková, PhD.

Žofia Roháčová
Viera Dolná
Janka Šipošová
Prof. Dr. hab. Urszula Zydek
– Bednarczuk

DEŇ UČITEĽOV

„Je nepremožiteľná sila pravdy, ak je vyzbrojená svetlom poznania.“

Jan Amos Komenský

Vážení pedagogickí pracovníci
 Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici,
 milé kolegyne, kolegovia,

pri príležitosti Dňa učiteľov Vám želám, aby sa Vám darilo úspešne zapalovať
 svetlo poznania v každom našom študentovi. Len múdri a mravní ľudia sú zárukou
 budúcnosti krajiny.

Ďakujem za Vašu poctivú každodennú pedagogickú prácu.

Beata Kosová, rektorka

Médiá o nás

Dátum	Periodikum	Príspevok	Obsah
23. 11. 2011	SME	Vysoké školy – bedeker pre uchádzačov o štúdium	Špecializovaná príloha denníka SME s vizitkou UMB.
8. 12. 2011	TASR	VEDA: Slovensko bude mať superpočítač svetovej triedy	SAV a partnerské univerzity, medzi ktorými je aj UMB, štartujú projekt svetového formátu. V rámci projektu bude v priestoroch Výpočtového strediska SAV v BA inštalovaný superpočítač s výkonom zhruba 96 TFLOP/s.
1. 2. 2012	Dobronivské noviny	Peter Paulíny bronzový na akademických majstrovstvách Slovenska	Úspech občana Dobrej Nivy na Univerziáde SR, ktorú organizovala Slovenská asociácia univerzitného športu v spolupráci s UMB.
3. 2. 2012	Pravda	Maturanti, kam na vysokú školu? Pozrite si zoznam ponúk	Prehľad vybraných študijných programov slovenských vysokých škôl.
6. 2. 2012	The Slovak Spectator	Experts bemoan Slovakia's position	Článok poukazuje na dlhodobý problém nízkeho inovačného potenciálu slovenskej ekonomiky, pričom inovácie sú základom naštartovania ekonomickeho rastu. K téme sa vyjadril aj Ján Hudec – zastupujúci Microsoft Innovation Centre UMB.
6. 2. 2012	The Slovak Spectator	Building innovation centres and technology incubators	O tvorbe a pôsobení inovačných centier a technologických inkubátorov na slovenských univerzitách. Na UMB pôsobí Microsoft Innovation Centre. Zástupca: Ján Hudec.
17. 2. 2012	STV 2	FOKUS	Živý vstup pracovníčok študijného oddelenia FHV UMB vo vysielaní relácie FOKUS.
7. 3. 2012	TASR	MŽP: Geologický výskum a prieskum má oddnes nové pravidlá	Vláda predstavila nové pravidlá geologického výskumu a prieskumu. Na realizácii koncepcie sa bude podieľať aj Fakulta prírodných vied UMB.
14. 3. 2012	TASR	Vol'by 2012: Ministrom dopravy by sa vraj mohol stať P. Pelegrini	Stručný profil kandidáta na ministra dopravy, ktorý je absolventom Ekonomickej fakulty UMB.
14. 3. 2012	TASR	B. Bystrica: Študenti Ekonomickej fakulty UMB si otestujú svoje znalosti	Študenti Ekonomickej fakulty UMB sa zúčastnia podujatia Bloomberg Assessment Test, ktorý umožňuje otestovať a vzájomne porovnať vedomosti v oblasti financií, investícií a bankovníctva.
15. 3. 2012	TASR	Americkí odborníci na vol'by: Boj o Biely dom bude tesným zápasom	O návšteve odborníka na digitálnu kampaň Vincenta Harrisa z USA na Slovensku. So svojou prednáškou navštívil aj UMB.
15. 3. 2012	TASR	VEDA: profesor Beloslav Riečan získal Zlatú medailu SAV za celoživotné dielo	Profesor Beloslav Riečan (Fakulta prírodných vied UMB) získal Zlatú medailu SAV za celoživotné dielo.
21. 3. 2012	STV 1	Spolupráca BBSK s Čínou	O vzájomnej spolupráci medzi BBSK a provinciou Henan v Číne, ktorá má záujem o spoluprácu v oblasti cestovného ruchu, školstva ako i priemyselných investícií. UMB bola súčasťou delegácie v Číne.

*Ing. Marián Lihan
 referát marketingovej komunikácie R UMB*

VEDA NA UNIVERZITE

Slovenská akadémia vied udelila prof. Riečanovi zlatú medailu

Dňa 20. marca 2012 v budove Predsedníctva SAV na Štefánikovej ulici v Bratislave bola slávnostne odovzdaná Zlatá medaila SAV Dr. h. c. prof. RNDr. Beloslavovi Riečanovi, DrSc. Nedávno sme prof. Riečanovi blahoželali k 75. narodeninám, a aj pri tejto príležitosti sa predsedníctvo SAV rozhodlo celoživotné dielo Bela Riečana ohodnotiť takýmto ocenením. Jeho prínos pre rozvoj matematiky na Slovensku je nesporný. Je autorom, resp. spoluautorom 7 monografií (tá najnovšia bola vydaná pred dvomi rokmi), 240 prác publikovaných v domácich i zahranič-

ných vedeckých časopisoch, 80 odborných prác, 5 učebníc pre vysoké školy (jedna učebnica o pravdepodobnosti sa dožila už šiestich vydanií), 30 učebníc a učebných pomôcok pre stredné školy, 9 skript, 11 popularizačných kníh, 8 televíznych scenárov, vyše 500 publicistických príspevkov. V neposlednom rade treba spomenúť aj to, že sa neúnavne venoval budúcej generácií vedcov a úspešne odviedol 30 doktorandov.

Zlatú medailu mu odovzdali podpredsedovia SAV Ing. Juraj Lapin, DrSc. a RNDr. Eva Majková, DrSc. Prítomný bol aj riaditeľ Matematického ústavu SAV prof. RNDr. Anatolij Dvurečenskij, DrSc. a člen predsedníctva SAV RNDr. Igor Túnyi, CSc. Okrem rodinných príslušníkov – manželky Evy a priateľov mu prišli gratulovať aj ďalší významní slovenskí matematici: doc. RNDr. Martin Kalina, CSc. (predseda JSMF), prof. RNDr. Radko Mesiar, DrSc., doc. RNDr. Ľubica Holá, DrSc., RNDr. Imrich Vr'o, DrSc., doc. RNDr. Karol Nemoga, CSc., doc. RNDr. Peter Volauš, CSc. a RNDr. Veronika Valenčáková, PhD. Za UMB sa slávnosti zúčastnili prodekan FPV doc. RNDr. Ján Spišiak, CSc. a vedúca KM FPV RNDr. Magdaléna Renčová, PhD.

Pánovi profesorovi Belovi Riečanovi gratulujeme a prajeme veľa súťaží a energie do ďalšej tvorivej práce.

RNDr. Magdaléna Renčová, PhD.
vedúca Katedry matematiky FPV UMB

PRÍSPEVKY FAKÚLT

Spomienka na prof. Ing. Ľubicu Švantnerovú, PhD.

* 23. júna 1957 - † 14. februára 2011

Uplynul už celý jeden rok, no akoby to bolo len včera, keď sme sa dozvedeli smutnú správu, že nás navždy opustila naša pani profesorka Ľubica Švantnerová.

Je ľažké vyrovnáť sa s touto stratou, vyrovnáť sa s tým, že už ju nikdy neuvidíme, že už nás nepoteší svojím prívetivým a úprimným úsmevom, že už nepodá pomocnú ruku, dobre mienenu radu, alebo len milé, povzbudzujúce slovo. Veľmi nám chýba, kolegom, študentom, všetkým, ktorí ju poznali ako oblúbeného pedagóga, uznaného odborníka, no najmä ako človeka, oddaného svojej práci, svojej alma mater – Ekonomickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Čas plynne rýchlo, no nie dostatočne rýchlo na to, aby sme zabudli, nespomenuli si, nezamysleli sa. Napriek tomu, že sa pani profesorce Švantnerovej počas jej viac ako 30-ročnej práce podarilo urobiť veľa pre rozvoj vysokého školstva nielen v Banskej Bystrici, mnohé plány a ciele, už žiaľ uskutočniť nestihla.

Smutné udalosti, ktoré nás zasiahnu, sú dôvodom aj pre nás ostatných aspoň na chvíľu spomaliť, zvážiť priority, zamyslieť sa. Zamyslieť sa nad tým, aký je život krásny, ale krátky, jedinečný, ale krehký. Neprejde deň, aby sme si na Vás pani profesorku nespomenuli. Za všetko, čo ste obetovali svojej práci, Vám patrí naša úprimná vďaka.

Nech Vaša duša nájde večný pokoj.

Ing. Filip Flaška, PhD. a doc. Ing. Radoslav Kožiak, PhD.
Katedra verejnej ekonomiky a regionálneho rozvoja EF UMB

Správa o projekte CLIOH-WORLD

Na jeseň roku 2011 bol oficiálne ukončený prestížny celeurópsky akademický projekt CLIOH-WORLD (celým názvom „Svet Clio – Vytvorenie novej historickej

cieľom bolo zlepšiť úroveň vyučovacieho procesu na rôznych vysokých školách a zároveň vytvoriť také nástroje a materiály, ktoré by tieto značne odlišné pedagogické prístupy a metódy jasne definovali a prípadne navzájom zladiť s cieľom uľahčiť mobilitu študentov v rámci štúdia história v celej Európskej únii.

Participujúci účastníci boli rozdelení do piatich pracovných skupín podľa témy, ktorým bola venovaná primárna pozornosť (napríklad „historia európskej integrácie“, „svetové a globálne dejiny“ alebo „európsko-turecký dialóg“).

Člen katedry histórie, Mgr. Pavol Kunec, PhD., pracoval v skupine „regionálne a nadnárodné dejiny“. Všetci účastníci projektu sa počas jeho trvania zišli na šiestich plenárnych zasadnutiach (v Salzburgu, Bochume, Pise, vo finskom meste Oulu, v tureckej Adane a napokon v Lisabone). Počas týchto stretnutí sa konala jednodňová konferencia na vybranú tému, korešpondujúca so zameraním jednej pracovnej skupiny, a počas druhého dňa prebiehalo pracovné stretnutie členov jednotlivých skupín, na ktorom sa pripravovali podklady pre vypracovanie materiálov, ktoré mali tvoriť hlavné výstupy projektu. Po poslednom pracovnom stretnutí v Lisabone boli vypracované podklady zozbierané a vydané v podobe manuálu pre tvorbu študijných programov história na bakalárskom, magisterskom a doktorandskom stupni štúdia na európskych univerzitách (Guidelines and Reference Points). Táto príručka by mala byť akýmsi vodidlom pre vytváranie informačných podkladov študijných programov história, orientované na päť témy, o ktorých diskutovali jednotlivé pracovné skupiny. Okrem tohto hlavného výstupu boli vydané ešte tzv. čítanky

(anglicky „readers“), teda zborníky štúdií v angličtine, ktoré sa dotýkali takých témy, ako napríklad európsko-turecké vzťahy v dejinách, svetové a globálne dejiny, premostenie rozdielov medzi Východom a Západom Európy a pod. Čítanky by mali slúžiť študentom akejkoľvek európskej univerzity. Študijné texty majú pomôcť vniknúť do problematiky vybraných historických témy. Diskusie v pracovných skupinách sa venovali aj problémom s vytváraním študijných programov história s vyučovaním v cudzích jazykoch (najmä v angličtine), s uznávaním akademických titulov získaných na zahraničných vysokých školách, s mobilitou študentov i pedagogických pracovníkov, ktorá je podľa vyjadrení viacerých účastníkov projektu stále málo efektívna.

Členstvo Katedry histórie FHV UMB v prestížnom projekte CLIOH-WORLD ako jediného pedagogicko-vedeckého pracoviska zo Slovenska zapojilo katedru do procesu vytvárania platformy pre definovanie študijných programov história v rôznych stupňoch štúdia a tiež celoživotného vzdelávania. Katedra histórie prostredníctvom stretnutí s predstaviteľmi iných pedagogických pracovísk z celej Európy získala nové kontakty a nadviazala aj oficiálne bilaterálne partnerstvo s niektorými katedrami histórie. Dôležitým krokom po oficiálnom ukončení projektu však bude implementovať do praxe závery a výstupy z činnosti projektu CLIOH-WORLD. Tento krok bude potrebné realizovať na úrovni vedenia fakulty a katedry histórie na Univerzite Mateja Bela.

Všetky informácie o projekte CLIOH-WORLD a ním vydané materiály nájde záujemca na internetovej stránke: <http://www.clioohworld.net/>.

Mgr. Patrik Kunec, PhD.
Katedra histórie FHV UMB

perspektív : Európska únia a širší svet“) v rámci siete ERASMUS. Jediným zástupcom Slovenska bola Katedra histórie Fakulty humanitných vied UMB v Banskej Bystrici. Do projektu boli zapojené historickej pracoviská (katedry a inštitúty) zo 60-tich univerzít v rámci Európskej únie a Turecka, ale svoje zastúpenie v úlohe pozorovateľov mali aj univerzity zo Švajčiarska, Ruska, Albánska, balkánskych krajín a dokonca aj Japonska. Projekt trval od októbra 2008 až do konca septembra 2011 a bol koordinovaný univerzitou v talianskej Pise.

Projekt nadväzoval na svojich starších predchodcov, ako boli CLIOHnet a CLIOHRES, a bol finančne podporený Európskou komisiou, resp. jej Generálnej rade pre vzdelávanie a kultúru. Všeobecne cieľom projektu bolo zvýšiť úroveň kritického vnímania minulosti, ale aj prítomnosti a budúcnosti Európy a jej úlohy vo svete, a to nielen medzi európskymi študentmi, ale aj občanmi krajín Európskej únie. Prostredníctvom prednášok a diskusií na plenárnych zasadnutiach sa účastníci projektu oboznámili s metódami vyučovania národných, prípadne aj svetových dejín na európskych univerzitách. Špecifickým

Súčasné výzvy Európskej únie a francúzsko-nemecká spolupráca

Vznik dnešnej Európskej únie podnietila 9. mája 1950 francúzska vôle zmieriť sa s Nemeckom. Presnejšie povedané práve táto vôle spustila proces, ktorý presiahol francúzsko-nemecké partnerstvo, ktoré sa aj napriek obdobiam napäťich vzťahov postupne stalo samozrejmosťou. Zvolená ambícia vybudovať Európsku únie „najvyspejšiu ekonomiku sveta“ spočiatku nebola až tak ideálna, ako ju vnímame dnes. Z pragmatickej hľadiska nešlo iba o zavedenie podmienok na podnietenie hospodárskeho rastu po nacistickej kapitolácii, ale išlo o nastolenie trvalého mieru a snahe zabrániť ďalšej vojne. Tento cieľ sa mal dosiahnuť spistením nového typu spolupráce a konkrétnych krokov, aby bola dosiahnutá „solidarita skutkov“, ako deklaroval Jean Monnet vo svojej koncepcii.

Solidarita a spolupráca medzi Francúzskom a Nemeckom je cieľná a viditeľná aj v dnešnej komplikovanej situácii v Európskej únii. Francúzsko a Nemecko postupuje spoločne nielen v globálnom, ale aj lokálnom rámci.

Slovensko-francúzsky univerzitný inštitút v spolupráci s Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici pripravili spoločnú konferenciu veľvyslancov Francúzskej republiky na Slovensku Jean-Marie Bruna a Spolkovej republiky Nemecko Axela Hartmanna. Téma prednášky páнов veľvyslancov, ktorú predniesli na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov, sa prirodzene týkala francúzsko-nemeckej spolupráce: „Súčasné výzvy Európskej únie a francúzsko-nemecká spolupráca“. Živá diskusia, ktorá nasledovala po prednesení prednášok, iba potvrdila vážnosť a aktuálnosť témy.

Na pracovnom stretnutí s rektorkou Beatou Kováčovou, ktoré predchádzalo stretnutiu so študentmi, odzneli povzbudivé slová o podpore adresovanej UMB v Banskej Bystrici zo strany oboch veľvyslancov. Slovensko-francúzsky univerzitný inštitút je jedným z konkrétnych príkladov tejto podpory.

Doc. PaedDr. Radovan Gura, PhD.
riaditeľ Slovensko-francúzskeho univerzitného inštitútu

Prezentovanie výsledkov riešenia medzinárodného projektu „European Values Education“ na konferencii „The Value(s) of Europe“ v Tilburgu

V dňoch 24. – 25. novembra 2011 sa na Tilburg University v Tilburgu (Holandsko) pod záštitou Európskej komisie konala medzinárodná konferencia **The Value(s) of Europe**. Jej cieľom bolo prezentovať najnovšie výsledky riešenia dvoch na seba náviazanych medzinárodných projektov financovaných Európskou úniou – **European Values Study** (EVS) a **European Values Education** (EVE). Na konferencii bolo pred vedcami a politikmi z celej Európy predstavené dielo **Atlas of European Values** (*Atlas európskych hodnôt*), ktoré zachytáva výsledky projektu EVS zameraného na výskum hodnôt a postojov obyvateľov Európy. Zároveň bola slávnostne otvorená a širokej verejnosti predstavená web stránka www.atlasofeuropeanvalues.eu, ktorá je výsledkom riešenia projektu EVE. Stránka ponúka širokú škálu možností pre využitie výsledkov tohto rozsiahleho výskumu v pedagogickej praxi, predovšetkým vo vyučovaní geografie, ale aj ďalších spoločenskovedúcich predmetov. Učitelia a študenti tam nájdú množstvo interaktívnych máp a didaktických materiálov, ako sú vzory pracovných listov a inovatívnych vyučovacích metód, videá zachytávajúce odpovede študentov z rôznych štátov na vybrané otázky atď. Súčasťou projektu EVE bola popri Fontys University (NL), Tilburg University (NL), University of London (UK), Potsdam University (GER) a Bosphorus University of Istanbul (TR) aj Univerzita Mateja Bela prostredníctvom členov Katedry geografie, geológie a krajnej ekológie **RNDr. T. Madleňák, PhD.** a **Mgr. P. Barta**. Konferencia bola zároveň posledným zo série pracovných stretnutí riešiteľského tímu projektu EVE.

RNDr. Tibor Madleňák, PhD.

vedúci Katedry geografie, geológie a krajnej ekológie FPV UMB

Kurzy cudzích jazykov pre učiteľov pokračujú

Projekt *Podpora výučby študijných programov v cudzích jazykoch* (ITMS 26110230025, projektová manažérka prof. Ing. Milota Vetráková, PhD.) v zimnom semestri 2011/2012 úspešne prešiel do druhej etapy.

Cieľom uvedeného projektu je podporiť výučbu predmetov a rozšíriť počet študijných programov ponúkaných v cudzích jazykoch, čo môže otvoriť možnosti štúdia našich študentov v zahraničí, ako aj prilákať študentov zo zahraničia na štúdium u nás. Projekt má tri hlavné aktivity, ktoré navzájom súvisia:

1. Tvorba a realizácia spoločných študijných programov v druhom stupni štúdia so zahraničnými partnerskými vysokými školami.
2. Inovácia predmetov ekonomicko-právnych, politologických vied a medzinárodných vzťahov a inovácia výučby tlmočnícko-prekladateľských predmetov.
3. Rozvoj interkultúrnych komunikačných schopností v cudzom jazyku a interdisciplinárne osvojovanie vedomostí študijného programu v európskom priestore.

Práve tretia aktivita sa zameriava na vzdelávanie učiteľov a má za cieľ posilniť jazykovú vybavenosť a interkultúrnu kompetentnosť učiteľov, ktorí v takýchto programoch budú vyučovať. V prvom roku projektu sa dotazníkovou formou zistívala jazyková úroveň a potreby cudzojazyčného vzdelávania učiteľov, ktorí sú zapojení do výučby predmetov v cudzích jazykoch, alebo ktorí v budúcnosti hodlajú vyučovať odborné predmety takýmto spôsobom. Na prieskum odpovedalo viac ako 180 učiteľov, z ktorých podľa predpokladov najviac prejavilo záujem o angličtinu, veď v tomto jazyku sa ponúka aj najviac cudzojazyčných programov. Na druhom mieste bol počet učiteľov, ktorí by sa radi zdokonaľovali v nemčine, menej vo francúzštine a iných jazykoch. Z analýzy potrieb vyplynulo, že učiteľom chýbajú možnosti zdokonaľovania sa v cudzích jazykoch, ako aj v použití odborného cudzieho jazyka v akademických oblastiach, ako je písomný a ústny prejav potrebný na vedenie prednášok a seminárov na vysokej škole.

V zimnom semestri akademického roka 2011/2012, v druhej etape projektu koordinátori a riešitelia projektu pripravili niekoľko vzdelávacích aktivít, v ktorých sa vyškolilo zatiaľ 40 učiteľov na viacerých fakultách UMB. Išlo o tieto jazykové kurzy:

1. *Jazykovo-metodický kurz angličtiny*, na ktorom sa zúčastnili hlavne učitelia z Ekonomickej fakulty UMB. Tridsať hodín výučby v angličtine o tom, ako učiť v angličtine s modernými inovačnými prístupmi, pripravili skúsené lektorky PhDr. Mária Spišiaková, PhD., PhDr. Anna Zelenková, PhD. a Ing. Lena Theodoulides, MBA., PhD. Kurz sa stretol s mimoriadnym ohlasom a uskutoční sa ešte dvakrát pre ďalších 20 učiteľov.
2. *Kurz anglického jazyka pre pokročilých* na Fakulte humanitných vied, ktorý viedla lektorka PaedDr. Petra Jesenská, PhD., zameraný na zdokonaľovanie v angličtine.
3. *Kurz anglického jazyka* na Právnickej fakulte UMB, ktorý viedla PhDr. Anna Schneiderová, PhD., zameraný na zdokonaľovanie mierne pokročilých.
4. *Kurz nemeckého jazyka*, ktorý viedol lektor Christoph Rosenbaum, M.A., zameraný na prehĺbenie jazykových znalostí pre učiteľov nemeckého jazyka za FHV a EF.

Všetky kurzy sa uskutočnili v rozsahu 30 hodín. Obsah kurzov tvorilo rozvíjanie všetkých zložiek jazyka, písanie krátkych akademických textov, konverzácia na aktuálne témy anglicky/nemecky hovoriacich krajín, otázky vedeckých potrieb účastníkov, zdokonalenie schopnosti prezentovať výsledky vedeckého výskumu v angličtine na medzinárodnej konferencii, problematika prekladu z AJ do SJ a naopak, interkultúrne špecifiká a moderné prístupy k výučbe odborných predmetov, kde je sprostredkováciom jazykom cudzí jazyk. Vzdelávanie sa uskutočňuje v pracovnom čase učiteľov a mzda účastníkov kurzov sa refunduje v súlade s internými predpismi z projektu.

V rámci projektu sa plánuje ešte jazykovo-metodický kurz v angličtine, ktorý sa podľa zistených potrieb učiteľov zopakuje dvakrát. Odporúčame budúcim záujemcom sledovať oznamy o možnosti zapísť sa na ponúkané kurzy. Manažéri projektových aktivít musia rešpektovať pokyny Agentúry spojené s realizáciou projektu, preto sa stáva, že kurz napriek záujmu sa nemôže v plánovanom termíne otvoriť a celá procedúra spojená s prihlásovaním sa musí znova opakovať. Najbližší kurz sa má uskutočniť po skončení letného semestra alebo pred začiatkom nového akademického roka v septembri 2012.

PhDr. Anna Zelenková, PhD.

Koordinátorka aktivity 3.2. Interdisciplinárne osvojovanie vedomostí studijného programu v európskom priestore

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Pedologická exkurzia pre študentov Katedry geografie, geológie a krajinnnej ekológie FPV UMB

Pedologická exkurzia sa uskutočnila pre študentov geografie denného aj diaľkového štúdia dňa 5. novembra 2011. Cieľom exkurzie bolo vyzdvihnuť určité špecifiká pôd pri tvorbe pôdnego pokryvu a krajiny. Bol ukázany vplyv človeka na pôdu a krajinu, a to aj v negatívnom zmysle, pri degradácii pôd a znehodnocovaní krajiny.

Prvou zastávkou bolo okolie hlinikárne v Žiari nad Hronom, kde na nivе Hrona došlo k výraznej degradácii pôd vplyvom tekutých alkalických odpadov, ktoré sa dostávali v minulosti z porušených nádrží cez starý drenážny systém, pričom dochádzalo k výraznému zasolovaniu pôd. Zároveň sme si prezreli proces stabilizácie skládky alkalických odpadov, kde už po zamedzení alkalických priesakov pomocou bentonitovej a betónovej steny do hĺbky 9 – 12 metrov sa v súčasnosti realizujú povrchové práce pri úprave a povrchovej stabilizácii skládky. Po prekrytí alkalických odpadov nepriepustnou fóliou a bentonitovou mriežkou sa naváža na povrch zemina so štrkonom, aby sa zvýšila priepustnosť zrážkovej vody a obmedzila sa povrchová erózia. Potom sa realizuje tzv. hydroosev tráv, ktoré by mali v konečnom dôsledku skládku trvalo zastabilizovať. Práce by mali byť ukončené v roku 2012.

Odborná časť pedologickej exkurzie pokračovala v blízkosti vysídlenej dediny Horné Opatovce. Tu na príklade textúrne diferencovaných pôd bol demonštrovaný vplyv fluóru na postupnú kontamináciu pôd týmto prvkom a jeho dlhodobú kumuláciu v týchto pôdach (v súčasnosti stále 5-násobok platného hygienického limitu) v dôsledku textúrnej diferenciácie pôdnego profilu, a to na rozdiel od ovzdušia, kde je jeho koncentrácia v súčasnosti už vyhovujúca. Taktiež bol demonštrovaný odber pôdnych vzoriek.

Z oblasti Žiarskej kotliny sme sa presunuli do Kremnických vrchov, kde na lokalite Suchá hora sa študenti oboznámili s andozemnými pôdami, ich genézou, popisom, charakteristikou, ako aj ich významom v lesnej krajine. Tieto pôdy sa u nás vyskytujú v sekvencii Ranker andozemný – Kambizem andozemná – Andozem modálna, ktoré sú často súčasťou jednej pôdnej asociácie.

Ďalšou zastávkou našej pedologickej exkurzie bola oblasť

Veporských vrchov, konkrétnie lokalita podzolových pôd medzi Pohronskou Polhorou a Tisovcom na podloží kremen-cov. Jedná sa o pôdy kyslé až veľmi kyslé, skeletnaté, často svahovité, prevažne lesné pôdy. Tieto pôdy zohrávajú významnú úlohu pri formovaní zdrojov pitnej vody a poskytujú dôležité životné prostredie pre flóru a faunu. Podzolové pôdy sú svojím postavením v spoločenstve ostatných pôd významné taktiež pri štúdiu a dokumentácii

histórie a vývoja nielen samotnej predmetnej pôdy, ale i krajiny. I keď tieto pôdy v rámci Slovenska nie sú v porovnaní s niektorými inými pôdami (napr. kambizemiami) výrazne rozšírené (zaberajú výmeru „len“ 3,25 %), v rámci Európy (výmera 14% pôdneho pokryvu) sa zaraďujú práve podzoly medzi dominantné pôdy, vyskytujúce sa prevažne v severných zemepisných šírkach.

Nazdávame sa, že uskutočnená pedologická exkurzia tak prispela k obohateniu vyučovacieho procesu v oblasti pedológie na Katedre geografie, geológie a krajinej ekológie Fakulty prírodných vied UMB v Banskej Bystrici.

prof. Ing. Jozef Kobza, CSc., Mgr. Peter Barto
gestori pedologickej exkurzie

Jubilejný 20. geografický ples

Dňa 2. decembra 2011 sa v priestoroch studentskej jedálne (ŠD 1) uskutočnil jubilejný 20. geografický ples.

Myšlienka pravidelného spoločenského stretávania sa geografov v podobe geografických večierkov vznikla už v roku 1975. Konali sa najmä v kultúrnom dome v Podlaviacích. Z nich neskôr vznikla tradícia a dôkazom, že táto idea bola správna a že geografi majú chut' a vedia sa zabaviť, boli všetky doterajšie ročníky plesov.

geografie, geológie a krajinej ekológie FPV UMB RNDr. Tibor Madleňák, PhD. Podľačoval sa organizátorom, medzi geografmi privítal prvákov a rozlúčil sa s piatákmi. Nasledoval úvodný tanec a po ňom zábava spestrená programom.

Napriek tomu, že geografický ples počas 20-ročnej história zmenil miesta usporiadania, zmenili sa generácie účastníkov, jedno mu stále nie je možné uprieť – družnú a srdečnú geografickú zábavu. Všetci sa už teraz tešíme na 21. ročník.

RNDr. Martina Škodová, PhD.
Fakulta prírodných vied UMB

Moderná tlmočnícka a prekladateľská technika na Fakulte humanitných vied UMB

Na Fakulte humanitných vied UMB v Banskej Bystrici sa podarilo dosiahnuť ešte nedávno zdanlivo nerealizovateľný zámer. V januári 2012 bola do troch učební nainštalovaná najmodernejšia tlmočnícka technika v súlade s európskymi štandardmi v rámci operačného programu Výskum a vývoj.

Týmto počinom sa naša fakulta zaradila medzi najmodernejšie vybavené vzdelávacie pracoviská v oblasti tlmočenia na Slovensku. Dve učebne boli kompletnie prerobené a pribusila k nim tretia, nová. Tieto učebne umožňujú pripravovať simultánne 42 študentov a zároveň sa lektori môžu individuálne venovať každému študentovi.

Okrem toho sa Katedre anglistiky a amerikanistiky FHV z projektu VEGA podarilo zakúpiť

program Trados, čím sa naša fakulta stala prvou vzdelávacou inštitúciou na Slovensku, ktorá pripravuje študentov na prácu s týmto v súčasnosti najvyužívanejším nástrojom na počítačom podporovaný preklad.

PhDr. Martin Djovčoš a PhDr. Martin Kubuš
Katedra anglistiky a amerikanistiky FHV UMB

Výberové konanie študentov na odbornú prax do Švajčiarska

V dňoch 7. – 8. februára 2012 sa na pôde Ekonomickej fakulty UMB v Banskej Bystrici uskutočnilo výberové konanie študentov na odbornú prax do Švajčiarska, ktoré zorganizovalo Slovensko-švajčiarske združenie pre rozvoj cestovného ruchu v Banskej Bystrici za účasti zástupcov Schweizerische Schule fuer Touristik un Hotellerie v Chure. Výberového konania sa zúčastnilo 60 študentov z 21 stredných odborných škôl a vysokých škôl so zameraním na cestovný ruch z celého Slovenska.

Počas výberového konania usporiadalo Slovensko-švajčiarske združenie ochutnávku syrov v spolupráci s p. Martinom Hiadlovským, spolumajiteľom mliečnej farmy Braunvieh zo Slovenskej Ľupče. Švajčiarski partneri vysoko hodnotili kvalitu ponúkaných syrov, ktoré sa podľa ich vyjadrenia dajú porovnávať s kvalitou švajčiarskych syrov. Pochválili tiež odborné vedomosti našich študentov, najmä pokiaľ ide o znalosť nemeckého jazyka.

prof. Ing. Peter Patiš, PhD., riaditeľ Slovensko-švajčiarskeho združenia pre rozvoj cestovného ruchu počas úvodného prihovoru k študentom

Degustácia syrov. Zľava doprava: Peter Patiš, John Carr a Martin Hiadlovský

Degustácia syrov. Zľava doprava: John Carr, Martin Hiadlovský a Hans-Rudolf Schmid.

Deutschland – Tage 2012

Spolok nemecky hovoriacich študentov, Deutscher Studentenverein (DSV), pôsobiaci na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov UMB v Banskej Bystrici, usporiadal vo februári druhý ročník podujatia Nemecké dni, *Deutschland – Tage 2012*. Týždeň pred podujatím sa konala na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov prednáška nemeckého a francúzskeho veľvyslance, ktorí boli slávnostne prijatí aj pani rektorkou našej univerzity. Vo svojej prednáške sa okrem analýzy vzájomnej bilaterálnej spolupráce venovali aj aktuálnej situácii v Európskej únii a eurozóne.

Členovia študentského spolku DSV sa rozhodli v nadváznosti na prvý ročník z roku 2011 pokračovať v úspešnej tradícii a pripraviť na jednej strane študentom Univerzity Mateja Bela a na druhej strane aj širšej verejnosti zaujímavý program o Nemecku. Podujatie *Deutschland – Tage* sa uskutočnilo v dňoch 20. – 22. februára 2012 na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov UMB v Banskej Bystrici s priateľskou podporou Veľvyslanectva Spolkovej republiky Nemecko v Slovenskej republike.

Prvý deň podujatia bol zameraný na pôsobenie karpatských Nemcov na Slovensku. Predstavitelia Múzea kultúry karpatských Nemcov pripravili výstavu o histórii a kultúre karpatských Nemcov, ktorá bola študentom a návštěvníkom sprístupnená v priestoroch fakulty do 23. februára 2012. Popoludní sa zároveň konala prednáška

Na základe pozitívneho ohlasu na uvedenú ochutnávku, rozhodli sa doktorandi Katedry cestovného ruchu a spoločného stravovania Ekonomickej fakulty UMB usporiadať podobnú ochutnávku (spojenú s možnosťou kúpy ponúkaných syrov) aj pre zamestnancov v predveľkonočnom období.

Uvedené podujatie je príkladom spojenia ponuky ďalšieho vzdelenia formou odbornej praxe vo Švajčiarsku s propagáciou štúdia cestovného ruchu na UMB, podporou medzinárodnej spolupráce, prezentáciou a podporou mladých a začínajúcich farmárov v regióne a ich produktov (ekologické poľnohospodárstvo).

prof. Ing. Peter Patiš, PhD.
Slovensko-švajčiarske združenie pre rozvoj cestovného ruchu v Banskej Bystrici

Mgr. Rastislava Fiľa z Múzea kultúry karpatských Nemcov, spojená s úvodným filmom a tematicky venovaná zakladaniu, fungovaniu a tradíciam mládežníckych spolkov, vznikajúcich na území Slovenska, predovšetkým v oblasti Kremnice a Nitrianskeho Pravna. Druhý deň sa začal filmovým predstavením „Vier Minuten“ v nemec-

Diskusia

kom jazyku, keďže premietanie filmov predstavovalo jednu z prvých aktivít spolku DSV v čase jeho vzniku, čím sa podporuje rozširovanie nemeckej slovnej zásoby a lepšie porozumenie nemeckého jazyka.

Podobne ako minulý rok aj tento bola usporiadaná diskusia pod názvom „Unter der Lampe“ v nemeckom jazyku, ktorej za zúčastnili kultúrnymi ataše nemeckého veľvyslance Roland Westebbe, lektor DAAD a vyučujúci na Ekonomickej fakulte UMB Christoph Rosenbaum,

M.A., doc. PhDr. Ľudovít Tito, CSc., Mgr. Marek Lenč, Mgr. Judita Janičinová z Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov UMB a prezidentka Spoločnosti učiteľov nemeckého jazyka a germanistov Slovenska PhDr. Nadežda Zemaníková, PhD., pôsobiaca na Fakulte humanitných vied UMB. Témou diskusie sa stali zahraničnopolitické záujmy Nemeckej spolkovej republiky v rôznych oblastiach. Ako príklad je možné uviesť záujmy v Európskej únii predovšetkým pod vplyvom súčasnej finančnej a dlhovej krízy, v Organizácii spojených národov z hľadiska bezpečnosti, nasadenia vojenských jednotiek v mierových misiách, ako aj možnej reformy Bezpečnostnej rady OSN, v rámci ktorej by Nemecko mohlo získať štatút stáleho člena. Ďalšiu oblasť diskusie tvorili nemecké kultúrne záujmy, realizované prostredníctvom Goetheho inštitútov, taktiež minulé, súčasné a budúce vzťahy so stredoeurópskymi štátmi, predovšetkým Slovenskou republikou. Diskutujúci predstavili svoje zaujímavé postoje k súčasnému smerovaniu nemeckej zahraničnej politiky rozvíjajúcej sa v istých prípadoch v závislosti od negatívnych historických skúseností po druhej svetovej vojne.

Deutscher Studentenverein rozšíril širokú škálu svojich aktivít na začiatku tohto akademického roka novou formou v podobe debaty podľa modelu tzv. „britskej parlamentky“. Za hlavný cieľ týchto polarizovaných debát

súhlasných a nesúhlasných tímov podľa oficiálnej debatnej metodiky sa považuje rozvoj argumentačných a komunikačných zručností študentov a schopnosti kritickej analýzy. Ide o relatívne nový prvok akademického života na Slovensku inšpirovaný debatnými podujatiami na popredných univerzitách v zahraničí. V rámci Nemeckých dní sa debata konala v slovenskom jazyku na tému „Multikulturalizmus je v záujme nemeckej spoločnosti“.

Podujatie *Deutschland – Tage* poskytuje nielen študentom zaujímajúcim sa o nemecký jazyk, Nemecko, prípadne iné nemecky hovoriace krajinu, ale aj širšej študentskej skupine možnosti dozvedieť sa niečo viac o aktuálnom dianí vo vyššie uvedených oblastiach a získať nové prospešné poznatky z histórie, medzinárodných vzťahov, politiky, kultúry a ekonómie pre ich ďalšie štúdium.

Doc. PhDr. Ludovít Tito, CSc. a Stanislava Šerfelová
Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov UMB

Výstava

Prednáška kanadskej charge d'affaires a kanadského lekára pre študentov geografie FPV UMB

Dňa 29. februára 2012 sa na pozvanie RNDr. Oľgy Slobodníkovej, PhD., vyučujúcej z Katedry geografie, geológie a krajinnej ekológie FPV UMB, uskutočnila prednáška charge d'affaires Kanady v Slovenskej republike pani Kathy Bunka na tému „**Multiculturalism in Canada**“.

Prednáška sa konala v priestoroch Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici pre študentov geografie, predovšetkým pre študentov kanadských štúdií. Pani K. Bunka prezentovala najaktuálnejšiu situáciu v oblasti multikulturalizmu, migrácie a utečencov v kanadskej spoločnosti. Potom spoločne so študentmi diskutovali o problémoch menšín, utečencov,

imigrantov a aj o probléme Kanadánov v súvislosti s každoročným vysokým prírastkom imigrantov do tohto štátu.

Dakujem charge d'affaires Kanady v SR p. Kathy Bunka, že prijala moje pozvanie a d'akujem za jej odborné, aktuálne a fundované informácie, ktorými pomohla našim študentom rozšíriť obzor vedomostí o Kanade.

Po jej prednáške nasledovala prezentácia vysokoškolskej učebnice *Regionálna geografia Kanady* (2. vydanie) od autorky RNDr. Oľgy Slobodníkovej, PhD. z Katedry geografie, geológie a krajinnej ekológie FPV UMB.

Dňa 28. februára 2012 sa na Katedre geografie, geológie a krajinnej ekológie FPV UMB konala prednáška pre študentov geografie na tému „**Postrehy slovenského lekára z kanadského zdravotníctva**“ MUDr. Petra Ondruša, PhD. z Univerzity v Edmontone (Alberta) na pozvanie RNDr. Oľgy Slobodníkovej, PhD.

MUDr. P. Ondruš, PhD. v nej prezentoval jednotlivé časti kanadského zdravotného systému, jeho fungovanie

Študenti geografie s MUDr. Petrom Ondrušom, PhD. a RNDr. Oľgou Slobodníkovicou, PhD.

a špecifiká. Prezentáciu doplnil zaujímavými fotografiemi a vlastnými skúsenosťami, keďže v Kanade dlhodobo pôsobí ako lekár.

Po prednáške nasledovali otázky študentov, na ktoré MUDr. P. Ondruš, PhD. odpovedal. Svojou prezentáciou a odpovedami prispel k rozšíreniu vedomostí našich študentov, za čo mu d'akujem.

RNDr. Oľga Slobodníkova, PhD.
Katedra geografie, geológie a krajinnej ekológie FPV UMB

RNDr. Oľga Slobodníkova, PhD. a Kathy Bunka

Nielen o knihách... s Jurajom Kušnierikom

S Jurajom Kušnierikom sme sa po prvýkrát stretli v kníhkupectve Artforum v Banskej Bystrici, kde koncom októbra 2011 predstavoval svoju novú knihu *Hudba Ostrova*. Každú poslednú stredu v mesiaci ostáva kníhkupectvo otvorené milovníkom kvalitnej literatúry aj po „záverečnej“.

Všetci sú vítaní a môžu si vypočuť rozhovory moderátorky Paulíny Šedíkovej Čuhovej vždy s novým hostom, ktorý predstaví zvyčajne dve zaujímavé knihy. Situáciu sme využili a Juraja pozvali na stretnutie s našimi študentmi a študentkami, ktoré bez váhania prijal. O niekoľko dní neskôr sme sa zišli vo Vzdelávacom centre Univerzitnej knižnice UMB, kde nás už netreplivo čakala stovka poslucháčov a niekoľko kolegov a kolegýň z rôznych katedier Fakulty humanitných vied.

Juraj Kušnierik (1964) pracuje ako novinár. Predtým, ako sa ním stal, bol kníhkopcom a jedným zo zakladateľov Artfora. Najradšej píše (a rozpráva) o hudbe a knihách. Je zástupcom šéfredaktora časopisu *týždeň*. Niekoľko rokov spolu so Štefanom Hribom tvoril televíznu reláciu *Pod lampou*. Na Rádiu *FM* má každú stredu vlastnú reláciu *Slová_FM*, venovanú (aj) knihám a ich autorom a autorkám. Bol členom poroty Anasoft litera 2011. Má rád Island a o islandskej hudbe napísal knihu. Práve rozhovorom o nej sme začali naše spoločné dvojhodinové stretnutie. Juraj vysvetľoval, ako sa dostal k Islandu i na Island, prečo si oblúbil najmä ľudí, ktorí tam žijú a pracujú v hudobnej sfére a snažil sa príť na odpoved', ako môže taká malá krajina – počtom obyvateľov rovnajúca sa Košiciam – produkovať toľko svetoznámej a zároveň kvalitnej hudby. Ked'že odpoved' ešte nenašiel, určite sa dočkáme jeho ďalších cest na tento zaujímavý sopečno-ľadovcový ostrov. Atmosféru rozhovoru podčiarkla aj fotografická prezentácia, ktorá prítomných vtiahla do čara islandskej krajiny.

A kto by sa chcel o knihe dozvedieť viac, ponúkame mu krátku anotáciu zo stránky Artfora: „*Hudba Ostrova* je veľkým vyznaním lásky – k Islandu, k jeho ľuďom a jeho muzike. Sčasti cestopis, sčasti osobný denník, sčasti hudobné dejiny – nesprostredkované, zažité na vlastnej koži. Stretnutia s umelcami, prechádzky po zaujímavých miestach a zoznámenie

s niečim, čo v našich zemepisných šírkach celkom chýba – prajnosťou jedného človeka voči druhému. To je až fascinujúce. Kto sa chystá na Island, najmä do jeho metropoly, alebo fandí islandskej hudbe, určite by nemal Jurajovu knižku obísť. A kto ani náhodou nemal v pláne cestovať na Island, po *Hudbe Ostrova* po tom určite zatúží.“

Po poobracaní v rukách (i slováč) jeho knihu, rozhovor sa posunul ku knihám všeobecne. Inšpiráciou nám bola Jurajova kníhkupecká minulosť a porotcovanie v Anasoft litera 2011, ktorá udeľuje najprestižnejšiu slovenskú literárnu cenu za beletristický text v slovenskom jazyku vydaný v danom roku. Zaujímalu nás otázka, kto číta slovenské knihy, či ocenená kniha nie je paradoxne hendikepovaná nálepou intelektuálneho textu a podľa akých kritérií sa porota rozhoduje. Uvažovali sme aj o kategórii „dobrá literatúra“, o tom, pre koho je určená, prečo sa tak málo číta i prečo sa menej kupuje... Pred zvedavým publikom Juraj prezradil aj to, že je závislý od čítania kníh, pootvoril nám dvere do komplexu vzťahov kníhkupectvo – vydavateľstvo – autor či autorka – čitatelia, rozprávali sme o reklame kníh a dostali sme aj niekoľko čitateľských tipov...

Na záver jedna z mnohých bezprostredných reakcií, ktoré zazneli po besede: „Mala som veľmi príjemný zážitok, dozvedela som sa mnoho zaujímavých informácií o Islande, ale hlavne o súčasných knihách, ako aj o fungovaní kníhkupectiev a literárnych súťaží na Slovensku. Odkedy študujem slovenčinu, snažím sa byť aspoň trochu „v obraze“ a prečítať si niekoľko z nových kníh, ktoré vyjdú v aktuálnom roku. Preto som rada, že som si mohla vypočuť názor človeka, ktorý sa v tejto oblasti pohybuje každý deň.“

*PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD.
 a Mgr. Martina Kubaláková, PhD.
 Katedra slovenského jazyka a literatúry FHV UMB*

Časticová fyzika pre stredoškolákov už ôsmykrát vo svete a na UMB

Stalo sa už tradičiou, že sa naša univerzita vždy v marci zapája do celosvetovo organizovaných Majstrovských dielní z časticovej fyziky (International Particle Physics Masterclasses). Je to podujatie, na ktorom si stredoškoláci môžu vyskúšať prácu časticových fyzikov na skutočne nameraných dátach z laboratória CERN a pod vedením vedcov, ktorí sa časticovej fyzike profesionálne venujú.

Na UMB sa podujatie konalo 2. marca 2012. Privítali sme 47 študentov a ich učiteľov z desiatich gymnázií Banskej Bystrickej a Žilinského kraja. Pre veľký záujem sme viacerých záujemcov museli odmietnuť.

Úlohou dňa bolo vytvoriť histogramy invariantnej hmotnosti dileptónových

párov a nájsť signál Z⁰ bozónu a iných častíc. Ak neviete, o čom je reč, ste na tom podobne ako stredoškoláci, ktorí u nás v to ráno sedeli v posluchární. Po dopoludňajších prednáškach a ešte jednej krátkej inštruktáži nakoniec úlohu splnili perfektne. Významnou pomocou v tom boli kolegovia z Katedry fyziky FPV a študentky učiteľstva fyziky, ktorí boli v roli konzultantov vždy po ruke, ochotne odpovedali na otázky a pomáhali pri nejasnostiach.

Záver dňa patrí na Masterclasses vždy videokonferencii, v ktorej sme sa spojili s účastníkmi z Amsterdama, Jeseníku,

*Tím usporiadateľov Masterclasses na UMB
 Zlava: Lenka Goceliaková, Boris Tomášik, Majka Beniačiková, Katka Krisková, Marek Pastva, Janka Kollárová, Jaro Chovan, Marek Balážovič*

Zaragozy a moderátormi z laboratória CERN. Veľmi potešiteľné je, že každým rokom sledujeme, ako sa zlepšujú komunikačné schopnosti našich stredoškolákov, ktorí v medzinárodnej videokonferencii vystupujú ako rovnocenní partneri.

Za tie roky, čo u nás Masterclasses usporiadame, sa dá už medzi študentmi pomaly hovoriť o „generácii Masterclasses“. Okolo Masterclasses vznikol tím nadšených ľudí, vďaka ktorým akcia nielen prebehla hladko, ale navyše z nej všetci aj majú potešenie. Medzi našimi študentkami máme dokonca aj také,

Konzultanti v akcii pri praktickom cvičení

ktorí oslovili Masterclasses na strednej škole a teraz sa s radosťou podieľajú na ich organizácii.

Študentky našej katedry sa témou Masterclasses zaoberejú aj vo svojich prácach ŠVOČ, prípadne záverečných prácach. Už druhý rok je to naša univerzita, kde spracovávame dotazníky s prieskumom záujmov a spätnou väzbou z celého Slovenska. Prieskum je koordinovaný aj s hlavnými medzinárodnými koordinátormi, takže budeme môcť naše výsledky porovnať s inými krajinami.

Táto aktivita je podporená APVV grantom LPP-0059-09.

Doc. Dr. rer. nat. Boris Tomášik
 Katedra fyziky FPV UMB

Nový kontaktný bod informačnej kancelárie Europe Direct na akademickej pôde Univerzity Mateja Bela

Informačná sieť Europe Direct pokrýva územie celej Európskej únie (EÚ). Pozostáva z informačných kancelárií, ktoré sa špecializujú na komunikačné služby, poskytovanie zdrojov informácií a na pomoc pri zabezpečovaní prednášateľov v rámci organizácie podujatia.

Na Slovensku tvorí túto sieť deväť informačných kancelárií. Späťosť týchto slovenských kancelárií s ostatnými kanceláriami v rámci EÚ predstavuje zastúpenie Európskej komisie na Slovensku.

Už ôsmy rok je Regionálne európske informačné centrum Banská Bystrica (REIC Banská Bystrica) hostiteľskou štruktúrou

tejto informačnej kancelárie. Predstavuje združenie, ktorého prioritný záujem vychádzal z podpory všeobecného a stáleho prístupu občanov a odbornej verejnosti k nadobúdaniu nových a obnovovaniu získaných poznatkov a vedomostí o Európskej únii a jej politikách. V priebehu svojej existencie kládlo centrum dôraz na podporu a prehľbovanie vzťahu občanov banskobystrického regiónu v zmysle pozitívneho chápania a vnímania Európskej únie, a to v snahe podnietiť intenzívnu diskusiu o jej politikách, obnoviť dôveru verejnosti v samotnú Európsku úniu.

Informačné centrum Europe Direct Banská Bystrica pomáha občanom sledovať aktivity zástupcov Slovenska v európskych inštitúciách a aktívne sa zapája do besied, diskusií a fór s cieľom zintenzívniť komunikáciu občanov o európskych témeach.

Počas svojej činnosti REIC Banská Bystrica nadviazalo a udržuje plnohodnotný dialóg s občanmi s prihlásením jednak na individuálne potreby jednotlivcov, ako aj špecifické potreby regiónu. Informačná kancelária Europe Direct Banská Bystrica sa zapojila alebo priamo pôsobila v niekoľkých národných a medzinárodných projektoch, z ktorých je vhodné vyzdvihnuť najmä *Náš odkaz Európe*, ako úspešný komunikačný projekt nemeckej Deutsche Gessellschaft, e. V., kde Europe Direct Banská Bystrica zastrešila projektovú koordináciu na národnej úrovni.

Vo svojej činnosti spolupracuje so Zastúpením Európskej komisie v Slovenskej republike, Informačnou kanceláriou Európskeho parlamentu na Slovensku a prierezovo s Úradom vlády Slovenskej republiky. Dôležité je spomenúť tie zmluvné partnerstvá, zásluhou ktorých možno viesť hodnotnú debatu na aktuálne a pálčivé témy so zástupcami akademickej obce, odbornej verejnosti, zainteresovaných inštitúcií ako aj občanov. Z najvýznamnejších partnerov spomenieme Mesto Banská Bystrica, Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja a Univerzitu Mateja Bela. Vhodným príkladom je kooperácia pri organizovaní medzinárodných vedeckých konferencií na pôde Ekonomickej fakulty UMB v Banskej Bystrici.

REIC Banská Bystrica otvorilo v rámci celoeurópskej informačnej siete Europe Direct v novembri 2011 jednu zo svojich kancelárií v priestoroch Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela na Tajovského 10 v Banskej Bystrici. Slávnostné otvorenie informačnej kancelárie sa uskutočnilo 28. novembra 2011 za účasti vedúceho komunikačnej sekcie Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Petra Zsapku a riaditeľa Regionálneho európskeho informačného centra Banská Bystrica Petra Pisára. Záštitu nad slávnostným otvorením centra prevzali primátor

Medzinárodná vedecká konferencia Európa 2020 na Ekonomickej fakulte UMB, 18. október 2011

Súťaž Mladý Európan 2011

Banskej Bystrice Peter Gogola a dekan Ekonomickej fakulty UMB Vladimír Hladlovský.

Podobné informačné centrum už fungovalo na pôde Ekonomickej fakulty UMB v rámci predvstupovej pomoci. Prešťahovaním sídla zo sídliska Sásová sa nadviazalo na tradíciu existencie európskeho informačného centra a obnovila sa spolupráca v tejto oblasti. Je dôležité sprístupniť čo najviac informácií o existujúcej podpore zo strany Európskej únie a dostať užitočné informácie

medzi jednotlivé cieľové skupiny, a to je možné prostredníctvom tohto informačného centra Europe Direct.

K existujúcemu informačnému centru siete Europe Direct v Banskej Bystrici na Ekonomickej fakulte UMB pribudla začiatkom roka 2012 aj ďalšia banskobystrická kancelária v centre mesta so sídlom na Skuteckého ulici 13.

Ing. Marta Mišániová, PhD., Doc. Ing. Peter Pisár, PhD.
REIC Banská Bystrica

Slávnostné otvorenie informačnej kancelárie na Ekonomickej fakulte UMB, 28. november 2011

PRÍSPEVKY ŠTUDENTOV

Quo vadis Erasmus? Kam kráčaď Erasmus?

Dňa 21. februára 2012 sa uskutočnila jedinečná panelová diskusia k 25. výročiu programu Erasmus venovaná študentom, pracovníkom VŠ, pedagógom a všetkým, ktorí sa zaujímajú o budúcnosť tohto

na počesť veľkého európskeho stredovekého mysliteľa Erazma Rotterdamského. Za 25 rokov trvania sa ho zúčastnilo 2,5 milióna študentov. Zo Slovenska ich bolo vyše 15 tisíc. Myšlienkovou konferencie

prepojenia formálneho a neformálneho vzdelávania.

Úlohou ESN Slovakia je snaha zvýšiť povedomie študentov o možnostiach vzdelávania v zahraničí ako aj vzdelávania mladých ľudí vo všeobecnosti, preto kladieme dôraz na potrebu aktívneho rozvoja schopností študentov pomocou skúseností z odlišného kultúrneho prostredia. Program Erasmus poskytuje študentom tieto skúsenosti nadobudnúť. Z tohto dôvodu je vytvorenie záujmu o štúdium v zahraničí a nadobudnutie interkultúrnej skúsenosti naším nosným cieľom, ktorý sa snažíme dosiahnuť aj zlepšením informovanosti slovenských študentov študujúcich na rôznych slovenských univerzitách.

Na diskusii sa podieľali experti na slovo vzatí, ktorí sa venovali alebo sa venujú mobilitám a ich budúcnosti: Dr. h. c. Ing. Ján Figel', PhD., bývalý komisár EÚ pre vzdelávanie, odbornú prípravu, kultúru a mládež, Dr. h. c. prof. PhDr. Beata Kosová CSc., rektorka Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ing. Jozef Ristvej, PhD., veľvyslanec Európskej komisie v SR pre 25. výročie programu Erasmus v EÚ, prof. Ing. Igor Kosík, CSc., prorektor pre medzinárodnú spoluprácu UMB, za študentov bol prítomný Juraj Tilesch, predseda Študentskej rady vysokých škôl SR a Mirko Hajnoš,

programu. Podujatie sa uskutočnilo pod záštitou študentskej organizácie Erasmus Student Network Slovakia v priestoroch Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Program Erasmus, znamená European Region Action Scheme for the Mobility of University Students a je najpopulárnejší program EÚ pre mobilitu vysokoškolákov. Tento program Európska únia iniciovala

bolo, že naša krajina a univerzity na Slovensku by v tejto oblasti mali vyuvinúť viac úsilia v prospech študentov, ale aj obsahu a kvality študijných programov a postavenia našich vysokých škôl v Európe a takto vytvorenia základov pre ďalšiu participáciu mladých na napredovaní Európy. Práve nový návrh EÚ „Erasmus pre všetkých“ chce zvýšiť účelnosť a posilniť celoživotné vzdelávanie prostredníctvom

prezident ESN Slovakia, ktorý diskusiu aj moderoval.

Počas konferencie zúčastnení experti viedli rozpravu o štyroch hlavných témach:

- Vzdelanie na Slovensku,
- Erasmus ako nálepka dobrej kvality vzdelávania,
- Erasmus – kľúč rastu zamestnanosti v Európe,
- Štruktúrované v novom návrhu Erasmus pre všetkých.

Na záver zostal čas na krátku diskusiu, v ktorej študenti položili zúčastnením otázky, ktoré sa týkali najmä reálnych problémov, s ktorými sa stretli počas realizácie ich mobility a možnosti ich nápravy do budúcnosti.

V prvom bode diskusie sme sa venovali vzdelaniu na Slovensku. V dnešnej dobe a spoločnosti, v ktorej žijeme, si uvedomujeme, že vzdelanie je veľmi dôležitým atribútom. Novodobé vzdelanie stojí na troch základných pilieroch: akademické vzdelávanie, mobility a neformálne vzdelávanie. Akademické vzdelávanie nám vysokoškolské inštitúcie poskytujú počas nášho štúdia na univerzitách.

Mobility nám otvárajú medzinárodné perspektívy – pracovať a študovať v zahraničnom prostredí a poznávať rôzne kultúry v Európskej únii. Neformálne vzdelávanie zastáva dôležité postavenie v dnešnej dobe pre kariérny a osobnostný rast. A práve v druhom a v treťom pilieri sme na dosť slabej úrovni. V diskusii sa zúčastnení zaoberali otázkou, prečo mnoho študentov nemá záujem ísiť študovať do zahraničia a prečo sa nevenujú mimoškolským aktivitám. Diskutujúci vyjadrili podporu k rastu počtu mobilít slovenských študentov a účasti na neformalnom vzdelávaní a poukázali na ich rastúce tendencie.

V ďalšej téme sa experti zaoberali atrívutmi výberu Erasmus mobility z poľa studentov. Kládli si otázku ako dosiahnuť, aby Erasmus predstavoval nálepku dobrej kvality vzdelávania. Už dlhé roky je top vysielajúca a prijímacia krajina Španielsko. Ďalšou otázkou bolo ako dosiahnuť, aby študenti mali zvýšený záujem chodiť aj do iných zaujímavých krajín. Zúčastnení rozoberali konkrétné atribúty výberu mobility študentmi ako vysoká škola, krajina, mesto, kultúrny

mohlo zúčastiť čo najviac študentov a predstavili víziu do budúcnosti, aby sa mobilita stala v budúcnosti súčasťou každého štúdia. Pritom je potrebné si uvedomiť, že k rastu kvality by mal prispieť každý, teda aj študent.

V poslednej diskutovanej téme – Štruktúrované v novom návrhu Erasmus pre všetkých bol predstavený nový návrh EÚ „Erasmus pre všetkých“: chce zvýšiť účelnosť a posilniť celoživotné vzdelávanie prostredníctvom prepojenia formál-

neho a neformálneho vzdelávania. Spojenie momentálne celoživotného vzdelania a mládež v akcii, a tak rozdelený len na tri piliere podľa oblasti, na ktorú je z neho možné získať finančnú podporu:

- mobilita vo (formálnom aj neformálnom) vzdelávaní pre jednotlivca
- spolupráce inštitúcií s cieľom prenášať inovácie a dobrú prax
- podpora reforiem v oblasti vzdelávacích politík.

Súčasné vzdelávacie programy sú nejednotné a prekrývajú sa, preto sú málo zrozumiteľné pre žiadateľov o grant a priamo aj málo efektívne podľa Európskej komisie.

Štruktúrované, čo v praxi by znamenalo, že by sa programy premenovali z programu celoživotného vzdelávania na Erasmus for All a podprogramy:

- Erasmus na Erasmus Higher Education
- Leonardo da Vinci + Grundtvig na Erasmus Training
- Comenius na Erasmus Schools
- Program Mládež v akcii na Erasmus Youth Participation.

Predchádzajúce názvy už sú zabetnuté a mnohým pracovníkom by nastali isté komplikácie s kompletňou premenou už daných programov.

Celá konferencia sa viedla v priateľskej atmosfére, všetci zúčastnení boli spokojní s jej priebehom, študenti boli radi, že sa diskusie takýchto rozmerov mohli zúčastiť a vyjadrili pozitívne reakcie na prezentované informácie. Chceme sa poďakovať zúčastneným expertom, že prijali naše pozvanie, organizátorom podujatia, najmä Miroslavovi Hajnošovi a vedeniu univerzity za podporu a že nám umožnili v priestoroch Ekonomickej fakulty UMB takéto podujatie zorganizovať. Dúfame, že sa podobné podujatia budú organizovať aj v budúcnosti.

Petra Lipárová
ESN UMB EF

Kto študuje na jednom mieste, akoby čítał knihu stále na tej istej strane

Dr. h. c. Ing. Ján Figel', podpredseda vlády, minister dopravy, pôšt a telekomunikácií, predseda KDH, bývalý člen Európskej komisie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, kultúru a viacjazyčnosť. Pri príležitosti zorganizovania panelovej diskusie 21. februára 2012 na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, ktorá sa venovala budúcnosti programu Erasmus „Quo vadis Erasmus?“, sme si dovolili osloviť sympathetického Jána Figela a položiť mu pár otázok, na ktoré sme získali zaujímavé a inspiratívne odpovede.

1. Absolvovali ste počas Vášho štúdia študijné pobyt v zahraničí?

Roky bežia, ale nikdy nezabudnem na svoje štúdia nielen slovenské, ale aj zahraničné, pretože som mal možnosť študovať na Georgetown univerzite vo Washingtone v Spojených štátach amerických a Univerzite UFSIA v belgických Antverpách. Na jednej strane to boli medzinárodné vzťahy, právo a história, na druhej európska ekonomická integrácia. Obe dnes veľmi využívam.

2. V čom boli tieto pobety pre Vás prínosné?

Okrem nového akademického poznania to bolo samozrejme o krajinách, ktoré sú dnes súčasťou nášho euroatlantického priestoru. Či z hľadiska spojenectva, alebo z hľadiska integrácie. Jazyk, kultúra, politika, spoločnosť... To všetko človek absorbuje počas semestra natol'ko, že sa s tým priestorom potom oveľa lepšie a intenzívnejšie komunikuje. To ma dodnes sprevádza aj kvôli vzťahom, ktoré som si počas štúdia vytvoril.

3. Ako by ste hodnotili rozdiel medzi úrovňou vzdelania a prístupu profesorov k študentom medzi týmito jednotlivými univerzitami a Slovenskom?

Systém, napr. v Spojených štátach je oveľa otvorennejší aj vo vnútri inštitúcií, aj medzi nimi. Na profesorov sú kladené oveľa väčšie nároky, sú intenzívnejšie hodnotení a vice versa aj študenti musia napínať oveľa vyššie kritériá z hľadiska samostatnosti, tvorivosti, prepojenia svojho štúdia s reálnou praxou. Myslím, že to postupne prichádza k nám, ale treba to aj posilniť.

4. Ako by ste aplikovali zahraničný prístup vyučovania u nás?

Princíp celoživotného vzdelávania u vzdelávateľov a pedagógov je už nevyhnutnosťou a má svoje pravidlá, intenzitu a hodnotenia. Považujem to za nevyhnutnosť, keďže dnes sa prostredie na Slovensku, nielen z hľadiska kariéry, ale aj z hľadiska životných podmienok, oveľa dynamickejšie a výraznejšie mení. Kladie to vyššie nároky aj na študentov a ešte vyššie na tých, ktorí ich vyučujú – aby boli dostatočne flexibilní, schopní prenášať ani nie tak nové poznatky, ako nové prístupy do hláv a mentality svojich študentov.

6. Môžete nám prezradíť, kde, kedy a akým spôsobom ste boli v kontakte s Erasmus programom?

Takmer dennodenne. Keďže Erasmus bol najsielnejší a zároveň aj najpopulárnejší program EÚ, bola to moja zodpovednosť počas piatich rokov. Nielenže sme ho vitalizovali do podoby, ktorá dnes hovorí o cieli 2013 na úrovni troch miliónov absolventov programu, vlastne je to nová erasmovská generácia, ale aj o finančnom navýšení na úroveň siedmich miliárd eur celoživotného vzdelávania na sedem rokov, čo nikdy predtým nebolo. Zároveň sme v roku 2004 spustili nový excelentný program Erasmus Mundus, a tam vidím veci a priestor aj pre slovenské univerzity. S Erasmom som prichádzal do kontaktu nielen cez ESN

International, ale aj cez ľudí, profesorov, univerzity. Dokonca som stretol „prvoročiakov“ programu z roku 87, kedy Erasmus začínal. Napríklad rektora Bocconi University z Talianska. Ľudia, ktorí boli na Erasme, boli väčšinou úspešní, úspešní medzinárodne, a určite sa nestralili, a túto skúsenosť si so sebou niesem práve kvôli poznatkom pri programme Erasmus.

7. Mohli by ste stručne vysvetliť, aký je rozdiel medzi programami Erasmus a Erasmus Mundus? Pretože ten je medzi študentmi všeobecne menej známy, a tak veľakrát nevedia v čom sú príležitosti.

V programe Erasmus participuje 33 štátov, teda nielen Európskej únie, ale aj ďalších, a je viac-menej vnútroeurópskym programom. Erasmus Mundus je celosvetový a je prioritne zameraný na mobilitu študentov z iných krajín ako z EÚ, a je otvorený nielen pre bakalárské a magisterské, ale aj doktorandské štúdium. Je postavený na ponuke, ktorú vo forme nového študijného odboru, doteraz neexistujúceho, musí predstaviť a realizovať konzorcium univerzít, ktorých je minimálne sedem. To znamená, že má výrazný medzinárodný rozmer nielen z hľadiska vytvorenia programu a spolupráce univerzít, ale aj využitia poznatkov. Absolventi takéhoto programu majú tieto výsledky uznané v dotknutých krajinách. Program je excelentný a veľmi konkurencieschopný, jeho využitie je oveľa širšie. Záujem za posledných päť rokov bol 7:1, to samo o sebe svedčí o tom, že si univerzity vyberajú excelentných študentov, ktorí zároveň ďalej zvyšujú kvalitu celého programu. Zo Slovenska tam participovalo doteraz len okrajovo niekol'ko univerzít – Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre a Slovenská technická univerzita v Bratislave. Želal by som si, aby viaceré univerzity prenikli do tohto priestoru, lebo stále viac bude vnímaný ako referencia excelentnosti.

8. Keď poznáte Erasmus takto dôkladne, tak určite viete zadefinovať aj hlavný nedostatok tohto programu, na ktorom je stále potrebné pracovať.

Erasmus nemohol mať nejaké prehnané ciele, ale mal výrazné ambície, ktoré postupne menili európsky priestor. Tu by som vlastne videl základnú líniu, mať ambíciu, ale aj realizmus v tom, že nie je možné nadiktovať podmienky, ale je potrebné pozvať k tvorbe spoločných podmienok pre mobilitu, pre prenos poznatkov, pre uznávanie diplomov a akumuláciu kreditov alebo ich prenos. Z tohto pohľadu ide o proces, v rámci ktorého Erasmus priniesol veľa dobrého ovocia. Za slabiny považujem nedostatok podpory zo strany niektorých štátov, alebo nedocenie významu tohto programu v nových členských štátach Únie, alebo nečlenských štátov. Tí, ktorí boli doteraz v programe intenzívne zapojení, patria väčšinou k popredným krajinám z hľadiska kvality. Preto si myslím, že tú sociálnu dimensiу programu, ktorá sa dotýka výšky grantov, reálnej podpory na hlavu, treba zlepšovať. Taktiež prenositeľnosť poznatkov a prepojenosť Erasmu s praxou. Tam sú najväčšie domáce úlohy pre ďalších tvorcov, vlády a hlavne univerzity.

9. Mali ste niekedy v minulosti skúsenosť so študentskou organizáciou Erasmus Student Network?

V roku 2007 som krájal tortu v Bruseli na oslavu 20. výročia. Pamäťom si na party ESN z celej Európy. Bolo to veľmi živé, milé, typicky študentské. Pekná veľká torta a oslava. Bol som rád, že študenti si organizujú nielen party, alebo oslavu, ale že tá generácia za 20 rokov ako keby cítila spolupatričnosť a naozaj reprezentuje dnes už veľkú populáciu, ak to zoberieme tak, že dnes sú za nimi už rodiny a už existujú Erasmus rodičia, ktorých deti študujú cez Erasmus, čo je už naozaj historický oblúk. Veľmi ma teší, že aj ESN pomáha popularizovať, skvalitňovať a vylepšovať celý projekt Erasmus.

10. V akých konkrétnych oblastiach v rámci študentských mobilít vidíte potrebu iniciatívy aktívnych študentských organizácií, akou je ESN?

Myslím si, že potrebujeme posilniť mobilitu z hľadiska odbornej prípravy alebo odborného školstva a takisto preniesť mobilitu aj na úroveň stredoškolskú, pretože dnes žijeme v Európskej únii ako občania, a čo kedysi bolo ne-predstaviteľné, dnes sa stáva každodennosťou. Mobilita by nemala byť limitovaná len na jedno obdobie počas vysokej školy. Podľa možností by mala byť otvorená aj pre vzdelávanie dospelých, pre celoživotné vzdelávanie, a takisto by sa mala posunúť aj na obdobie stredoškolské, hlavne v rozmedzí nejakej cezhraničnej regionálnej spolupráce, kde školy, rodičia a študenti môžu vytvárať dôležité vzťahy pre prenos poznatkov, kvality, zblížovanie, a pre to, aby nás neprenasledovali historické traumy, ako napríklad slovensko-maďarská alebo poľsko-nemecká, ale naopak, aby sme dokázali vytvárať iné, ľudskejšie a solidárnejšie 21. storočie. Taktôž, cez takéto občianske a školské

spolupráce a networky, sa napríklad zbližovali Francúzi a Nemeči. Iniciatíva Roberta Schumanna bola zameraná na dôležité politické a ekonomicke aspekty, ale jej základom bolo zároveň zmierenie a zblíženie národov, čo vytvára predpoklady pre mier, stabilitu a rozvoj. Toto potrebujeme preniesť aj do našej časti Európy a vzdelanie, spoluprácu škôl a mladých ľudí považujem za rozhodujúci prínos pre takýto cieľ.

11. Ako by ste motivovali študentov pre štúdium v zahraničí?

Ako by ste ich podporili v ich rozhodnutí?

Môžem zacítať Erasma? Pôvodný filozof Erasmus Desiderius z Rotterdamu ma veľmi inšpiroval. Povedal napríklad: „Kto študuje na jednom mieste, akoby čítal knihu stále na tej istej strane“. Listovať a študovať tú knihu postupne si vyžaduje otvorenosť a mobilitu. Európa je plná poznatkov, skúseností, odlišných inštitúcií a preto by mobilita u našich študentov

mala byť skôr pravidlom než výnimkou. Veľmi to odporúčam a zároveň to budem aj nadálej podporovať, aj keď oveľa viac som sa tomu venoval ako eurokomisár. Na Slovensku, z hľadiska slovenskej vlády, resp. vzdelávacieho priestoru, by mobilita mala byť výraznejšie podporovaná.

Dr. h. c. Ing. Ján Figel' sa nám na konci interview podčakoval za príjemný

rozhovor a ponáhal sa na Radnicu v Banskej Bystrici, kde mal predstavenie svojej knihy *V centre spoločnej Európy*, ktorej dva exempláre nám venoval.

*Rozhovor pripravili: Miroslava Šábová
 a Jarka Krutáková v spolupráci s ESN Slovakia
 Fotografie: Yannis Dimitriadis*

National Platform Bratislava 2012

V dňoch 17. – 19. februára 2012 sa na Vysokej škole ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave uskutočnilo zasadnutie najvyššieho rozhodovacieho orgánu organizácie Erasmus Student Network (ESN) Slovensko – National Platform. Zasadnutie sa koná dvakrát ročne. Zúčastňujú sa ho zástupcovia všetkých

odovzdávanie si informácií týkajúcich sa ESN na národnej úrovni a schvaľovanie návrhov pre jeho ďalšie fungovanie.

Zasadnutia sa zúčastnili zástupcovia 10 sekcií ESN – ESN UNIZA Žilina, ESN EUBA Bratislava, ESN Comenius University Bratislava, ESN Košice, ESN UMB Banská Bystrica, ESN UNIAG Nitra, ESN PEU Bratislava, ESN UNIPO Prešov, ESN UKF Nitra, organizátorská sekcia ESN VŠEMVS Bratislava a jedna kandidátska sekcia – ESN UCM Trnava, ktorá bola oficiálne prijatá na záver celého zasadnutia za nového člena ESN Slovensko.

Prvý deň nás svoju prítomnosťou poctili vážení hostia, ktorími boli rektorka organizátorskej Vysokej školy ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave prof. Ing. Viera Cibáková, CSc.,

predseda Študentskej rady vysokých škôl SR Juraj Tilesch, prezidentka Erasmus Student Network Tania Berman a zástupca výkonnej riadiacej Slovenskej akademickej informačnej agentúry Mgr. Michal Fedák.

Táto National Platform sa niesla v medzinárodnom duchu takisto ako celé ESN. Bolo to zásluhou viacerých zahraničných hostí, ktorí prijali pozvanie – národný reprezentant (NR) ESN Česká republika Barbora Pečivová, NR ESN Poľsko Julia Trawińska, NR ESN Maďarsko Dorottya Galtz, NR ESN Írsko Kenny Ho, NR ESN Turecko Kadir Keles, Národný preident ESN Rakúsko Paul Vetschera, členka výkonnej rady (National Board-u) ESN Česká republika Alena Ružičková, Národný pokladník (National Treasurer) ESN Poľsko Krzysztof Adam-Motyka a národná koordinátorka Social Erasmus ESN Česká republika Renča Polohová.

sekcií ESN Slovenská republika, kde prezentujú svoju činnosť. Prebieha tu aj

Program otvoril prezentácia prezident ESN Slovensko Mirko Hajnoš svojím príhovorom, ku ktorému sa postupne pripájali slová aj jednotlivých hostí. Nasledovali aktuálne informácie výkonnej rady a národných koordinátorov ESN Slovensko, na ktorých nadvázovali jednotlivé sekcie, ktoré prezentovali stručne, ale výstižne svoju polročnú prácu, čo predstavovalo koniec agendy prvého dňa.

Dopoludňajší program druhého dňa vyplnili Stanovy a Vnútorný poriadok ESN Slovensko. Rozoberali sa jeho jednotlivé body, vysvetľovali, pozmeňovali

& HowTo znalostného manažmentu (wiki) (Pavlí Sládková), zodpovedná party (Markéta Ľukášová) a nakoniec Eduk8 (Dorottya Glatz).

Neskôr nasledovala prezentácia jednotlivých projektov ESN Slovensko (Education route of Erasmus, Trip-2SomeWhere...) ako aj kandidátskej sekcie ESN UCM Trnava. ESN Ko-

šice kandidovali na organizátorov nasledovnej National Platform v Košiciach a nakoniec boli aj zvolení.

Tretí deň zasadnutia bol prezentované vyhodnotenie Zimných študentských hier 2012, ktoré sme organizovali spoločne so Študentskou radou vysokých škôl SR. Potom nasledovali prezentácie poželaných hostí o ich ESN sekciach a odhlasovanie prijatia

kandidátskej sekcie do ESN Slovensko, hlasovanie o prijatí stanov a vnútorného poriadku a o budúcich organizátoroch nasledovnej National Platform. Dôležitým bodom programu bolo vyjadrenie dôvery Mirko Hajnošovi, aktuálnemu prezidentovi ESN Slovensko, kandidátovi na pozíciu President of ESN AISBL 2012/2013. Hlasovanie dopadlo kladne vo všetkých bodoch a Mirko Hajnoš získal našu plnú podporu.

Zlatým klincom programu sa stala diskusia o programe Erasmus, ako aj o samotnom ESN spolu s generálnym

riadiťom sekcie vysokých škôl Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky prof. Ing. Petrom Plavčanom, CSc.

Popoludní mohlo zostať už iba páru účastníkov a tisíca zúčastnili druhého kola workshopov: ako ti ESN pomôže stať sa hviezdom (Janka Zbonková), ako spraviť plagát (Yannis Dimitriadis) a motivácia v ESN (Dorottya Glatz).

Zasadnutie sa nieslo v príjemnom pracovnom duchu, za čo patrí podávanie úžasnému organizačnému tímu, ktoré malo organizáciu pod palcom, zaistilo plynulý chod zasadnutia, zaabezpečilo skvelé občerstvenie ako aj výborné zostavenie. Veľká vďaka patrí Janke Gasperovej (vedúca organizačného tímu), Miroslavovi Janekovi (ubytovací koordinátor) a Lenke Ďurišovej (spoločenský program).

Univerzitu Mateja Bela reprezentovali: Jaroslava Krutáková (EF), Martin Tokár (PrF), Petra Lipárová (EF), Mirka Švábová (EF), František Kuffer (PrF) a Mirko Hajnoš (FPV).

*Simona Ježíková
 ESN UMB EF*

ERASMUS v Rakúsku

Zimný semester akademického roka 2011/2012 som strávila v rakúskom Salzburgu štúdiom svojho študijného odboru prostredníctvom programu ERASMUS. Rakúsko som vybrať kvôli zdokonaleniu sa v nemčine a Salzburg preto, lebo naša fakulta má bilaterálnu dohodu so salzburskou Právnickou fakultou. Salzburg je známy ako mesto hudby a umenia, možno tu navštíviť veľmi veľa predstavení s klasickou hudbou, ale aj iné podujatia. Presvedčilo ma to, aby som skúšila šťastie na výberovom konaní práve do tohto čarobného mesta. Zo začiatku to bolo v tomto meste pre mňa veľmi ľažké, keďže som musela odísť zo svojej dobre známej študijnej pôdy niekde do neznáma, kde som nevedela, akí sú študenti, akí sú tam pedagógovia, aké sú tam zvyky. Pre Erasmus študentov bol tam pripravený bohatý program na rôzne podujatia: večery, koncerty, kurzy, prednášky... Každý si tam prišiel na svoje. Prekvapili ma tu vyučujúci, ktorí boli k nám veľmi milí, priateľskí, ohľaduplní, ale v prípade potreby aj prísni. Veľa nám odovzdali, a to nielen po odbornej, ale aj ľudskej stránke. Úroveň tejto školy je veľmi vysoká – pretože organizuje veľa zahraničných prednášok – dá sa tam študovať nielen v nemčine, ale aj v angličtine, taliančine a ruštine, majú veľmi dobre vybavenú fakultu (učebne alebo knižnice) a úroveň vysokoškolských pedagógov je nadmieru vysoká.

Okrem Erasmus študentov som tam spoznala mnohých ľudí, ktorí tam žijú päť rokov a chodia na kurzy, aby sa zdokonalili v nemčine. Bola som prekva-

pená, že veková hranica bola v rozpätí 19 – 40 rokov. Zaujala ma mentalita cudzincov, ktorí tu už dlhšiu dobu bývajú. Pretože je jedno, či ste žena, muž, matka, otec, študent držíte pokope a snažíte si medzi sebou pomôcť, ako sa len dá, keďže nás spája v tom momente získať lepšiu znalosť nemčiny. Som nesmierne vdľačná za túto príležitosť, ktorú mi poskytla Právnická fakulta UMB. Na záver už len dodávam, že všetkým študentom práva odporúčam Právnickú fakultu v Salzburgu s možnosťou spoznať aj mesto Mozarta – Salzburg.

*Anežka Sklenárová
študentka 3. ročníka PrF UMB*

Fyzika je moja kamarátka

Toto si mohlo povedať presne 109 žiakov základných škôl z Banskej Bystrice, ktorí sa zúčastnili rovnomenného podujatia. Katedra fyziky FPV UMB v Banskej Bystrici pripravila pre žiakov

Čarovanie s fyzikou

šiesteho až deviateho ročníka základných škôl podujatie, počas ktorého mohli prežiť netradičný zábavno-náučný deň s fyzikou. Podujatie sa konalo počas dvoch dní prvého týždňa letného semestra – 7. a 9. februára 2012. Prvý deň bol určený pre mladších žiakov (šiesteho a siedmeho ročníka) a druhý deň pre žiakov ôsmeho a deviateho

Lektori na výprave za fyzikou

ročníka. Počas podujatia si žiaci vypočuli zaujímavú prednášku Mgr. Martina Hrušku, PhD., ktorý žiakom porozprával o oblakoch a Mgr. Mareka Balážoviča, ktorý prednášal o Mpembovom jave,

povedané ľudskou rečou, o jave, kedy teplá voda zamrzne skôr ako studená. Samozrejme, pred žiakmi urobil aj dôkaz pomocou experimentu. Po prednáške sa žiaci rozdelili do piatich skupín a vydali sa na experimentálnu výpravu do piatich laboratórií fyziky v sprievode študentov katedry fyziky. Ako prvé privítalo žiakov laboratórium s označením *Výrobím si pomôcku*, v ktorom ich sprevádzali Lenka Goceliaková s Vladkou Šibovou. Žiaci si tu mohli vlastnoručne vyrobiť fyzikálnu pomôcku z materiálu, ktorý môže každý ľahko získať v domácnosti. Druhou zastávkou na experimentálnej ceste bola tzv. *Experimentáreň*, kde žiaci videli, ako môže voda zovrieť aj pri teplote 30 °C, prípadne mohli zistiť, prečo má slon veľké uši, alebo ako prilepiť slamku na stenu bez lepidla. Podstatu všetkých experimentov žiakom vysvetlili Katka Krišková a Marek Balážovič. Keď boli žiaci zasvätení do tajomstiev týchto experimentov, mohli prejsť do laboratória optiky, nazvaného *Optika mojimi očami*. Marek Pastva žiakom vysvetlil, ako to vyzerá s našimi očami, keď nosíme okuliare a ako a prečo môže lupa zväčšovať text. Janka Kollárová žiakom vysvetlila, že fyziku majú žiaci aj na výtvarnej výchove, keď miešajú farby. Nezabudla ukázať, že farby sa dajú miešať aj pomocou svetiel. Zaujímavá bola aj svetelná fontána, na ktorej sa dá vysvetliť, ako funguje optické vlákno. Skamarátiť s fyzikou sa mohli žiaci aj v laboratóriu *Čarovanie s fyzikou*. Majka Beniačiková a Michal Straňák tu prezradili niektoré triky kúzelníkov. Vedľa dobrého kúzelníka nemôže čarovať bez znalostí fyzikálnych javov. Žiaci si vyskúšali, ako sa dá schovať figúrka z hry „Človeče nehnevaj sa“ v akváriu s vodou, ako je možné vo vode rozmnožiť mince alebo ako môže v oleji zmiznúť

pohárik. Kto bol hudobne nadaný, mohol si zahrať na vodnej harfe z pohárov. Posledná zastávka v putovaní za fyzikou bola *Fyzikálna hračka*. V sprievode Do-

Výrobím si pomôcku

miniky Bajnokovej, Paľa Bartoša a Erika Bayerla sa žiaci pohrali s hračkami, ktoré vyrobili študenti fyziky. Okrem toho sa žiaci pohrali so zaujímavými hračkami, dozvedeli sa, že každá hračka demonštruje istý fyzikálny jav. Súťaže chtiví žiaci si vo vedomostných súťažiach (Domino

Experimentáreň

a Bingo) overili svoje vedomosti z fyziky šiesteho ročníka.

Veríme, že u žiakov malo podujatie pozitívny ohlas a dúfame, že takéto podujatie sa bude aj naďalej uskutočňovať.

*Bc. Mária Beniačiková
študentka Katedry fyziky FPV UMB*

PRÍSPEVKY ODBOROVEJ ORGANIZÁCIE

Konferencia Odborového zväzu Univerzity Mateja Bela

Dňa 8. marca 2012 sa v aule Beliana na Tajovského 40 uskutočnila konferencia

odborového zväzu, ktorú organizovala Rada predsedov ZO OZ pri Univerzite Mateja Bela. Zúčastnilo sa jej 130 členov a 16 pozvaných hostí (predsedovia OZ univerzít na Slovensku a členovia kolégia rektorky UMB). Konferencia sa riadila podľa programu schváleného svojimi členmi a moderovala ju doc. RNDr. Katarína Čižmárová, CSc. Správu o činnosti Odborového zväzu na UMB za rok 2011 prednesla predsedníčka Rady predsedov ZO OZ Mgr. Zuzana Piliarová. Odborárom sa prihovorila aj rektorka UMB Dr. h. c. prof. PhDr. Beata Kosová.

vá, CSc., ktorá prítomných okrem iného informovala o Kolektívnej zmluve UMB na rok 2012 a o benefitoch pre všetkých zamestnancov univerzity, ktoré z tejto zmluvy vyplývajú.

Na konferencii sa predstavil odborárom nový predseda Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku Ing. Pavel Ondek a predseda Združenia vysokých škôl a priamo riadených organizácií doc. Ing. Miroslav Habán, PhD. Informovali o stave OZ na Slovensku, o jeho plánoch v roku 2012.

Takmer každá odborová organizácia rieši problém udržania a získavania členskej základne. Aj naša organizácia začala na začiatku roka oslovovať pracovníkov aj tých súčasťí univerzity, kde odborový zväz neboli ešte založený. Stav členskej základne sice stúpol o 94 členov, ale musíme skonštatovať, že sme ešte nedosiahli 30 %-nú organizovanosť, ako nám prikazuje Zákonník práce. Pre podpísanie novej kolektívnej zmluvy a získania benefity z Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa musíme dosiahnuť minimálne spomínanú hranicu organizovanosti.

Na záver rektorka univerzity Dr. h. c. prof. PhDr. Beata Kosová, CSc. vyžrebovala jedného člena OZ, ktorý získal víkendový pobyt s plnou penziou pre dve osoby v rekreačnom zariadení OZ

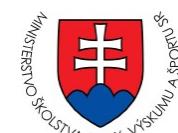

Crocus v Kežmarských Žľaboch vo Vysočiných Tatrách. Poukaz na pobyt venoval predseda Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku Ing. Pavel Ondek a odovzdal ho víťazke RNDr. Miroslave Smrečkovej, PhD.

*Mgr. Zuzana Piliarová
predsedníčka Rady predsedov ZO OZ*

ŠPORT

III. Univerziáda Slovenskej republiky 2012 – zimná časť Banská Bystrica 23. – 26. 1. 2012

V dňoch 23. – 26. 1. 2012 sa uskutočnila v Banskej Bystrici III. UNIVERZIÁDA SLOVENSKEJ REPUBLIKY 2012 – zimná časť. Usporiadateľom bola Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Fakulta humanitných vied a Katedra telesnej výchovy a športu. Súťažilo sa v 12 športoch: badminton, bouldering, florbal, futsal, karate, speed badminton, stolný tenis, squash a tanecný šport. Bežecké lyžovanie sa uskutočnilo 5. februára 2012 na Králikoch, biatlon 3. marca 2012 v Osrlí alpské lyžovanie 3. – 4. marca 2012 vo Vyšnej Boci – Bačova roveň.

Otvorenia univerziády sa zúčastnili členovia vedenia Univerzity Mateja Bela, rektorka UMB Dr. h. c. prof. PhDr. Beata Kosová, CSc., prorektor pre rozvoj a informatizáciu prof. RNDr. Stanislav Holec, PhD., dekan FHV UMB prof. PhDr. Vladimír Varinský,

CSc., preident SAUŠ PhDr. Anton Znášik, zástupcovia SAUŠ PaedDr. Mikuláš Orutay, PaedDr. Danka Mašlejová, primátor mesta Banská Bystrica Mgr. Peter Gogola, predesa BBSK Ing. Vladimír Maňka, vedúci KTVŠ doc. PaedDr. Miroslav Nemec, PhD. a ďalší hostia, členovia organizačného výboru a účastníci univerziády.

Cestnými hostami boli aj súčasní a bývalí študenti UMB, reprezentanti Slovenska, napr. olympijská víťazka Elena Kaliská s trénerom Petrom Mrázom, olympionici Martina Halinárová, Janka Gereková, Alena Procházková, Dušan Šimočko, Matej Kazár a ďalší úspešní športovci, ktorí zviditeľňujú prácu

učiteľov KTVŠ a svojej alma mater na svetových športových podujatiach.

Na univerziáde sa zúčastnilo 338 študentov z vysokých škôl zo Slovenskej a Českej republiky a slovenských stredných škôl.

Záverečný ceremoniál sa uskutočnil 26. januára 2012 v športovej hale FHV UMB, kde predseda organizačného výboru prof. RNDr. Stanislav Holec, PhD. odovzdal vlajku univerziády dekanovi FTVŠ UK v Bratislave doc. PaedDr. Miroslavovi Holienkovi, PhD.

Celkové hodnotenie príprav a priebehu jednotlivých športových disciplín, ako aj kultúrno-spoločenských podujatí bolo vysoko pozitívne, rovnako dosiahnuté výsledky zúčastnených športovcov mali kvalitnú úroveň. Prínos tohto podujatia vidíme nielen v športovom súťažení študentov a vysokých škôl a v propagácii športu, ale aj v spoločenskej prezentácii našej univerzity a mesta Banská Bystrica.

V ďalšej časti v stručnosti zhrnieme výsledky jednotlivých súťaží s dôrazom na výsledky študentov UMB.

Alpské lyžovanie (riaditeľ športu: doc. PaedDr. Jiří Michal, PhD.)

Súťaž sa konala 3. – 4. marca 2012 vo Vyšnej Boci – Bačova Roveň (Barbora). Na súťaži nechýbal ani absolvent KTVŠ FHV UMB a reprezentant SR na OH 2010 Jaroslav Babušíak.

Výsledky:

<i>Giant slalom muži</i>	1. miesto: Ján Koša – ŽU, stavebná Žilina
	4. miesto: Martin Makovník – UMB Banská Bystrica
<i>Giant slalom ženy</i>	1. miesto: Eva Trajčíková – Bilingválne gym., Poprad
<i>Slalom muži</i>	1. miesto: Vladimír Siráň – Gymnázium, Kežmarok
	2. miesto: Martin Rázus – UMB Banská Bystrica
<i>Slalom ženy</i>	1. miesto: Kristína Saalová – UMB Banská Bystrica

Beh na lyžiach (riaditeľka športu: PaedDr. Božena Paugschová, PhD.)

Univerziádne preteky sa uskutočnili 5. februára 2012 na Králikoch v rámci majstrovstiev SR v behu na lyžiach. V pretekoch na 10, resp. 5 km voľnou technikou štartovalo 31 športovcov, z toho bolo 26 vysokoškolákov. UMB reprezentovalo 13 študentov.

Vítazmi sa vo svojich kategóriách stali **Martin Otčenáš** a **Terézia Poliaková** a na 3. mieste sa umiestnila **Jana Sedláčková** – všetci UMB. Najmä v mužskej kategórii bola konkurencia vynikajúca – reprezentant SR v behu na lyžiach Peter Mlynár z PU Prešov, účastník Svetových pohárov v behu na lyžiach, zlatý medailista zo SZU 2011 v Erzurume, ale aj reprezentanti SR v biatlone.

Biatlon (riaditeľka športu: PaedDr. Božena Paugschová, PhD.)

Preteky v biatlone (konkr. v rýchlosných pretekoch) usporiadal SZB v Národnom biatlonovom centre v Osrlí v rámci majstrovstiev SR v biatlone 3. marca 2012.

Pretek sa zúčastnilo 17 športovcov, z toho bolo 12 vysokoškolákov, UMB reprezentovalo 7 študentov.

Vítazom mužskej kategórie sa stal **Tomáš Hasilla**, strieborné medaily získali **Michal Šima** a **Terézia Poliaková**, slovenskí reprezentanti v biatlone – všetci UMB.

Bedminton (riaditeľka športu: Mgr. Miroslava Rošková, PhD.)

Bedminton sa uskutočnil 24. januára 2012 v športovej hale SZŠ, Tajovského 24. Súťaže sa zúčastnilo 30 športovcov z 10 VŠ (UMB BB, UK BA, TU ZV, TU KE, EU BA, UKF NR, MU Brno, FF PU Prešov, TU AD TN, VŠ VU BL). Už štartová listina zaručovala vysokú úroveň súťaže vzhľadom na to, že v nej figurovali majstri Slovenska a reprezentanti SR: Jarolím Vicen, Monika Fašungová a Jana Čižnárová.

Výsledky:

<i>Dvojhra – muži</i>	1. miesto: Jarolím Vícen – EU Bratislava
<i>Dvojhra – ženy</i>	1. miesto: Jana Čižnárová – Gym. L. Štúra Trenčín
<i>Štvorhra – muži</i>	1. miesto: Jarolím Vícen – EU Bratislava, Martin Kožár – TU Košice
	2. miesto: Martin Bočák – MU Brno, Juraj Pagáč – UMB Banská Bystrica
<i>Štvorhra – ženy</i>	1. miesto: Jana Čižnárová – Gym. L. Štúra Trenčín, Monika Fašungová – TU AD Trenčín
<i>Mix</i>	1. miesto: Jana Čižnárová – Gym. L. Štúra Trenčín, Martin Kožár – TU Košice

Bouldering (riaditeľ športu: PaedDr. Peter Mandzák, PhD.)

Súťaž sa konala na lezeckej stene – CafeEuphory Base Camp Banská Bystrica 25. januára 2012. Zúčastnilo sa jej 10 pretekárov. Súťaž v boulderingu sa niesla v komornej atmosfére lezeckej steny Cafe Euphory Base Camp, kde si svoje sily zmeralo 6 mužov a 4 ženy zo Žilinskej univerzity, Technickej univerzity Košice a z UMB Banská Bystrica. Štyri silovo a technicky gradujúce kvalifikačné bouldre vyselektovali pretekárov podľa výkonnosti. Finálové prelezy mužov boli suverénne v réžii Dávida Šatánka (EF Žilinská univerzita), ktorému konkuroval len dobre pripravený Michal Svrček (FRI Žilinská univerzita). V ženskej kategórii dominovali na prvých dvoch miestach reprezentantky Slovenska v lezení na rýchlosť sestry Lucia a Simona Korcové z domácej Univerzity Mateja Bela Banská Bystrica. Napriek nižšiemu počtu pretekárov mala súťaž kvalitatívne a výkonnostne dobrú úroveň.

Florbal (riaditeľ športu: doc. PaedDr. Štefan Adamčák, PhD.)

Súťaž sa uskutočnila 25. januára 2012 v Športovej hale KTVŠ FHV UMB Banská Bystrica.

Výsledky:

1. miesto: Stredoslovenský región
2. miesto: Východoslovenský región
3. miesto: Bratislavský región
4. miesto: Západoslovenský región

Celkovým víťazom súťaže sa stal región Stred, v dresi ktorého sa predstavili hráči z klubov FBC Grasshoppers AC UNIZA Žilina, Žatva Dolný Kubín a 1. FBC Trenčín.

Futsal (riaditeľ športu: PaedDr. Rastislav Kollár, PhD.)

Súťaž sa uskutočnila 24. – 25. januára 2012 v Športovej hale Dukla Banská Bystrica.

Výsledková listina:

1. miesto: Východoslovenský región
2. miesto: Bratislavský región
- 3. miesto: Stredoslovenský región (v zostave hráči aj z UMB)**
4. miesto: Západoslovenský región

Súťaž sa realizovala systémom každý s každým. O kvalite podujatia svedčí skutočnosť, že v jednotlivých výberoch sa predstavili viacerí reprezentanti a extraligoví hráči (reprezentant SR: Serbin Peter – Východoslovenský región; reprezentanti SR do 21 rokov: Richard Horňák, Tomáš Mičuda, Adrian Filan, Matúš Budovec – Západoslovenský región).

Karate (riaditeľ športu: PhDr. Miroslav Sližík, PhD.)

Súťaž sa konala 26. januára 2012 v Športovej hale Fakulty humanitných vied UMB Banská Bystrica. Zúčastnilo sa jej spolu 50 pretekárov z 29 vysokých a stredných škôl z celého Slovenska.

Výsledky:

kata – muži	1. miesto: Matej Urík – UKF Nitra
kata – ženy	1. miesto: Katarína Liptáková – EU Bratislava
-67 – muži	1. miesto: Richard Dobrotka – ŠG Banská Bystrica
-75 – muži	1. miesto: Viktor Visku – UKF Nitra
-84 – muži	1. miesto: Adam Lieskovský – STU Bratislava
+84 – muži	1. miesto: Filip Prešínský – UKF Nitra
	3. miesto: Filip Jenča – UMB Banská Bystrica
-50 – ženy	1. miesto: Lucia Kováčiková – UMB Banská Bystrica
-55 – ženy	1. miesto: Vojtikevičová Jana – UK Bratislava
	3. miesto: Zuzana Summerová – UMB Banská Bystrica
-61 – ženy	1. miesto: Dagmara Kubinská – UK Praha
-68 – ženy	1. miesto: Zuzana Schwartzová – ŠG Košice
+68 – ženy	1. miesto: Dominika Tatárová – ŠG Banská Bystrica

Speedminton (riaditeľ športu: Mgr. Stanislav Azor, PhD.)

Súťaž sa uskutočnila 23. januára 2012 v Športovej hale KTVŠ FHV UMB Banská Bystrica. Súťaže sa zúčastnilo 21 štartujúcich zo 7 VŠ (UMB BB, PU PO, TU ZV, ŽU ZA, EU a UK BA a VFU Brno). Na turnaji nechýbali juniorská vicemajsterka sveta Lenka Levková (VFU Brno), Andrej Ostrihoň a Barbora Syč-Kriváňová (študenti UMB) aktuálni bronzoví medailisti z MS v MIXE.

Výsledky:

Muži

1. miesto: Andrej Ostrihoň – TU Zvolen
5. – 8. miesto: Tibor Hudak, Lukáš Šmíd – UMB Banská Bystrica
9. – 12. miesto: Peter Baláž – UMB Banská Bystrica.

Ženy

1. miesto: Barbora Syč-Kriváňová – UMB Banská Bystrica
2. miesto: Lucia Syč-Kriváňová – UMB Banská Bystrica
3. miesto: Daniela Klinčáková – UMB Banská Bystrica
4. – 9. miesto: Lubomíra Ivanová, Lenka Paniaková, Júlia Vítková – UMB Banská Bystrica.

MIXY

1. miesto: Miroslav Gočík/Lucia Syč-Kriváňová – PU Prešov/UMB Banská Bystrica
2. miesto: Andrej Ostrihoň/Barbora Syč-Kriváňová – TU Zvolen/UMB Banská Bystrica
3. miesto: Tibor Hudak/Daniela Klinčáková – UMB Banská Bystrica/UMB Banská Bystrica
5. – 6. miesto: Lukáš Šmíd/Lenka Paniaková – UMB Banská Bystrica/UMB Banská Bystrica.

Speed badminton bol výberovým športom v rámci III. Univerziády SR. Turnaj mal bezproblémový priebeh na vysoko kvalitnej úrovni.

Squash (riaditeľ športu: PaedDr. Robert Rozim, PhD.)

Súťaž sa konala 23. januára 2012 v Klube Squash 2000 na Zvolenskej ceste 37, Banská Bystrica. Zúčastnilo sa jej 14 pretekárov z 5 VŠ.

Výsledky:

<i>Muži – dvojhra</i>	1. miesto: Kazáni Michal – Žilinská univerzita v Žiline
	3. miesto: Ján Ružík – UMB Banská Bystrica

- Ženy – dvojhra*   **1. miesto: Ivana Blažeková – UMB Banská Bystrica.**

Podujatie bolo úspešné aj s absenciou zástupcov študentov bratislavských vysokých škôl.

Stolný tenis (riaditeľ športu: PaedDr. Jaroslav Kompán, PhD.)

Športové súťaže v stolnom tenise sa konali 24. januára 2012 v priestoroch športovej haly KTVŠ FHV UMB, Tajovského 40, v Banskej Bystrici. V spolupráci so zástupcami Slovenského stolnotenisového zväzu bolo na podujatie nominovaných 30 mužov a 14 žien. Na samotné súťaže nastúpilo z tohto počtu 24 mužov a 10 žien. Celkovo bolo odohratých 288 setov na ôsmich stoloch, pričom podujatie organizačne zabezpečovalo viac ako 15 organizátorov.

Výsledky:

- Muži – štvorhra*   1. miesto: Andrej Slováčik/Michal Baláž – STU Bratislava/UK Bratislava

- Ženy – dvojhra*   1. miesto: Andrea Daubnerová/Eva Karíková – STU Bratislava/Univ. J. Selyeho v Komárne

- Muži – dvojhra*   1. miesto: Jakub Figel – EU Bratislava

- Ženy – dvojhra*   1. miesto: Andrea Daubnerová – STU Bratislava

- MIX – štvorhra*   1. miesto: Andrej Slováčik/Soňa Hudecová - STU Bratislava/SZU v Bratislave

Tanečný šport (riaditeľka športu: PaedDr. Júlia Palovičová, PhD.)

Súťaž sa uskutočnila 23. januára 2012 so začiatkom o 13.00 hod. v športovej hale KTVŠ FHV UMB Banská Bystrica. Súťaže sa zúčastnilo 11 študentov zo 7 VŠ a 1 zo strednej školy.

Výsledky:

Štandardné tance

1. miesto: Mick Ľubomír/Dindofferová Adriána – UPJŠ Košice/EU Bratislava

Latinsko-americké tance

1. miesto: Tanka Tomáš/Feketová Dominika – UCM Trnava/EU Bratislava

*Doc. PaedDr. Miroslav Nemeč, PhD.
vedúci KTVŠ FHV UMB*

Zimné študentské hry

V dňoch 3. – 5. februára 2012 sa konal nultý ročník Zimných študentských hier na Donovaloch. Študentská rada vysokých škôl SR a ESN Slovakia vytvorili pre študentov nezabudnuteľný víkend plný športu, zábavy a skvelej hudby.

Študentská rada vysokých škôl SR ako najvyšší zastupiteľský orgán študentov vysokých škôl na Slovensku a poradný orgán Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a ESN Slovakia ako medzinárodná organizácia poskytujúca mobility pre zahraničných študentov sa rozhodli vytvoriť projekt, do ktorého by sa mohli zapojiť slovenskí a zahraniční študenti. Nosnou myšlienkovou organizátorov podujatia bolo vzbudit' v mladých ľuďoch záujem o mimoškolské aktivity, rozvíjať spoluprácu, toleranciu a solidarity rôznorodých kultúr. Kultúrnym progra-

mom a teambuildingovými aktivitami sa nám podarilo tieto vízie v plnej miere naplniť.

Dňa 3. februára prebiehalo ubytovanie študentov v hoteli Vesel až do večerných hodín, pričom organizačný tím ESN Slovakia sa postaral o bohatý popoludňajší program, ktorý tvorili teambuildingové aktivity na svahu, ale aj v priestoroch hotela. Cieľom športových aktivít je lepšie spozať kolektív, rozvíjať komunikáciu a spoluprácu jednotlivých členov skupiny. Po večeri sa už všetci tešili na uvítaciu Playboy party, ktorú otvorila kapela Simplify a ViZia. Po vystúpení kapiel nasledoval príhovor Juraja Tilescha a Miroslava Hajnoša. Počas celej noci nás sprevádzal

DJ a študenti opúšťali parket až v ranných hodinách.

Dňa 4. februára sa konali športové preteky, v ktorých mohli súťažiaci získať zaujímavé ceny. Aj napriek studenému arktickému počasiu a občasnemu sneženiu po raňajkách začali na štart prichádzať prví súťažiaci. K dispozícii boli dva lyžiarske svahy, ktoré poskytol Park Snow Donovaly. Každý súťažiaci sa mohol zúčastiť slalomu a zjazdu v snowboardingu alebo v lyžovaní. Po súťažiach nasledoval oddych, teply čaj, teambuilding a hry. Večerný program začal vyhlásením výsledkov a odovzdaním cien víťazom.

Ceny do súťaží poskytli sponzori akcie: DELL Slovakia, Profesia, Tulák, Playboy, Moje Trenkle. Realizáciu Zimných študentských hier podporili partneri: Slovenský kultúrny inštitút, Diskotéka.sk, MC2, Krea TV, Radio Happy, Park Snow. Večernú party otvorila kapela Billy Barman, ocenená Radio Head Awards ako najlepšia kapela roka 2010. Neskôr svoju tvorbu predvedol aj DJ Matwá, ktorý namiešal skvelé sety v netradičnom rytmе swingu. Zábava, hudba, nové piateľstvá posilnili ducha celej akcie a študenti si vychutnávali skvelú atmosféru až do svitania. V posledný deň (5. februára) sme sa prebudili do krásneho slnečného rána. Skvelou lyžovačkou v Parku Snow Donovaly sme spravili bodku za Zimnými študentskými hrami 2012.

Bc. Katarína Klembalová
delegát Študentskej rady vysokých škôl UMB

Red Bull Paper Wings

Dňa 14. marca 2012 sa po druhýkrát v Banskej Bystrici uskutočnila zastávka Red Bull Paper Wings. V spolupráci s Katedrou telesnej výchovy a športu Fakulty humanitných vied UMB sa premenila telocvičňa Fakulty humanitných vied na letisko, kde pristávali, krúžili a predvádzali akrobaciu lietadielka z papiera.

Z klasického kancelárskeho papiera formátu A4, ktorý bolo možné len skladať a natrhnuť, si súťažiaci študenti vyrábali rôzne typy lietadielok. Súťažilo sa v troch kategóriach: najväčšia vzdialenosť, najdlhší let a akrobacia. Výhodu mali tí, ktorí sa na súťaž pripravili, pretože traja najlepší postúpili do celoslovenského finále, ktorého sa zúčastnilo 21 najlepších študentov zo Slovenska. Zaújimavosťou je, že oficiálne prví a poslední súťažiaci banskobystrickej zastávky boli najlepší a postúpili do finále. Spomedzi šestdesiatich súťažiacich sa do Bratislavu prebojovali Tomáš Klembara s 22,43 metrami, Adrián Chr-

vala, ktorého do finále posúva let trvajúci 7,06 sekundy a v akrobacii Matej Džubák, porotou ohodnotený na maximálnych 30 bodov. Finále sa uskutoční v Bratislave, v odletovej hale Letiska M. R. Štefánika. Odtiaľ postúpia traja najlepší do svetového finále v Hangári 7, v rakúskom Salzburgu.

Mgr. Stanislav Azor
KTVŠ FHV UMB

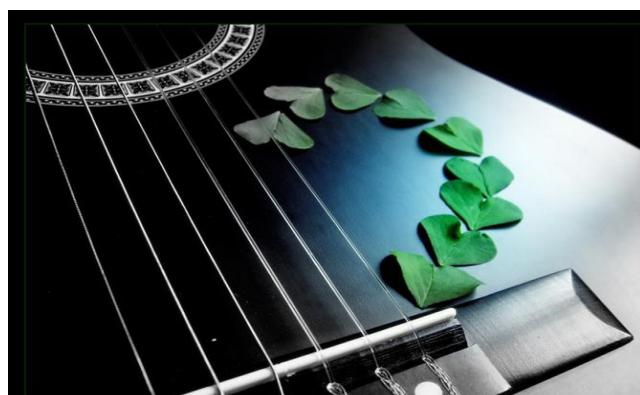
BAŽANT MAJÁLES 2012

Dňa 3. mája 2012 nás na atletickom štadióne opäť čaká deň, ktorý je jedenkrát v roku výrazne odlišný ako iné. Miesto športovcov nastupujúcich do startovacích boxov budú na pódiu vystupovať hudobné kapely. Tradičný Majáles nám tento rok prinesie kapely, ako je POLEMIC, Puding pani Elvisovej alebo Smola a hrušky. Z predkapiel sa predstavia banskobystrické kapely Rock Reunion a Fervido, doplní ich folkrocková kapela Lekra a mladí rockeri, ktorí nás zabávali aj na tohtoročných

Beániach – The shed. Všetky informácie budeme postupne prinášať na www stránke a na fecebooku.

Aj tento rok bude majálesový deň v Banskej Bystrici, podobne ako minulý rok, sprevádzat športové dopoludnie. Študenti budú mať možnosť zapojiť sa do tradičného futbalového turnaja. No opäť sa pripravuje niečo aj pre širšiu verejnosť: netradičné športové disciplíny. Ide o tímové zdolávanie prekážok rôzneho druhu. Minulý rok súťažiaci začili hod budzogáňom, preteky s pneumatikou a stavanie pivových debničiek na výšku. Ani tento rok nebude o zábavu nádza. Niektoré najlepšie disciplíny zostanú zachované, ostatné budú vymené za iné, nemenej šialené. Tímy

musia byť zložené z oboch pohlaví. Uplynulý ročník nám ukázal, že nerozhoduje pohlavie, ale šikovnosť a stratégia prístupu k jednotlivým disciplínam. Podrobnejšie informácie o športovej časti Majálesu, vrátane prihlásenia na futbal aj netradičné disciplíny nájdete na facebook.com/buddysport. Tak nesed'te doma, podte sa zabaviť a pohýbať!

Skupina študentov Univerzity Mateja Bela vystupujúcich pod názvom EnviroFuture, ktorej aktivity sú zamerané na šírenie environmentálneho povedomia o možnostiach ochrany a zveľaďania životného prostredia a podnikanie konkrétnych aktivít, ktoré môžu napomôcť zelenej budúcnosti, sa rozhodla, že tohtoročný Majáles bude o trochu ZELENŠÍ... Veríme, že Banská Bystrica ukáže, že sa vie nielen baviť, ale je aj EKO zodpovedná. V areáli

Majálesu sa budú nachádzať viditeľne odlišené žlté vrecia na PLAST, ktoré budú netrpezlivovo čakať na tebou vhodené plastové poháre, plastové fláše, plastové príbory, tašky a obaly. Čo tak spraviť popri zábave niečo prospiešné aj pre našu planétu? EnviroFuture je určité za. A čo TY? Info o aktivitách EnviroFuture nájdete na www.facebook.com/envirofuture, envirofuture.wordpress.com a klikni si aj na promovideo na www.youtube.com/hesloEnviroFuture.

Mgr. Stanislav Azor
KTVŠ FHV UMB

Oznamujeme všetkým, ktorí by chceli prispiť do ďalšieho čísla Spravodajcu UMB, že príspevky môžu posielat elektronickou poštou na adresu simona.stepanovicova@umb.sk. Uzávierka príspevkov do ďalšieho čísla je 20. mája 2012.

Redakčná rada

ERUDITIO
MORIS
FUTURUM

BAŽANT MAJÁLES

3.5.2012

ATLETICKÝ ŠTADIÓN
POD INTERNÁTOM TAJOVSKÉHO 51
POD CESTOU NA PODLAVICE

Zlatý Bažant

POLEMIC
SMOLA A HRUŠKY
PUĐING PANI ELVISOVEJ

ROCK REUNION - FERVIDO - LEKRA - THE SHED

